

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Právnická fakulta
Katedra občanského práva a pracovního práva

Diplomová práce

Aktuální problémy ukončení exekuce a náhrady nákladů exekuce

Irena Adámková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Renáta Šínová, Ph.D.

OLOMOUC 2010

Já, níže podepsaná Irena Adámková, autorka diplomové práce na téma Aktuální problémy ukončení exekuce a náhrady nákladů exekuce, která je literárním dílem ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., dávám tímto jako subjekt údajů souhlas ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 121/2000 Sb., správci:

Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc, Česká republika,

ke zpracování osobních údajů v rozsahu: jméno a příjmení v informačním systému, a to včetně zařazení do katalogu, a dále ke zpřístupnění jména a příjmení v katalozích a informačních systémech UP, a to včetně adresného zpřístupnění pomocí metod dálkového přístupu. Údaje mohou být takto zpřístupněny uživatelům služeb UP. Realizace zpřístupnění zajišťuje ke dni podání tohoto prohlášení vnitřní složka UP, která se nazývá Informační centrum UP.

Souhlas se poskytuje na dobu ochrany autorského díla dle zákona č. 121/2000 Sb.

Prohlašuji, že moje výše uvedené údaje jsou pravdivé. Prohlašuji tímto, že jsem diplomovou práci na téma Aktuální problémy ukončení exekuce a náhrady nákladů exekuce zpracovala sama, pouze s využitím pramenů v práci uvedených.

V Olomouci dne 28.2.2010

.....

Poděkování

Děkuji tímto JUDr. Renátě Šínové, Ph.D. za její pečlivé vedení při vypracovávání této diplomové práce, zejména za její ochotu, cenné připomínky a rady k této práci.

V Olomouci dne 28.2.2010

Irena Adámková

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

EŘ – zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

OSŘ – zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

ET – vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů

Tzv. listopadová novela – zákon č. 286/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se mění řada dalších zákonů

OZ – zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

ObZ – zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Ústava – ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

LZPS – usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

NS – Nejvyšší soud České republiky

ÚS – Ústavní soud České republiky

EK – Exekutorská komora České republiky

Ministerstvo – Ministerstvo spravedlnosti České republiky

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	4
OBSAH.....	5
ÚVOD.....	7
1 CHARAKTERISTIKA EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ	10
1.1 Účel exekučního řízení, exekuce a výkon rozhodnutí.....	10
1.2 Průběh exekučního řízení	11
1.3 Obecný úvod k nákladům exekuce.....	13
2 UPUŠTĚNÍ OD PROVEDENÍ EXEKUCE.....	16
2.1 Charakteristika upuštění od provedení exekuce	16
2.1.1 Podstata upuštění od provedení exekuce	16
2.1.2 Postup exekutora při upuštění od provedení exekuce	17
2.1.3 Rozhodnutí o upuštění od provedení exekuce.....	18
2.1.4 Poznámka k rozdílu mezi upuštěním od provedení exekuce a zastavením exekuce	19
2.2 Náhrada nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce.....	21
2.2.1 Právní úprava odměny exekutora při upuštění od provedení exekuce	21
2.2.2 Základ pro určení výše odměny exekutora.....	21
2.2.3 „Sleva“ na nákladech exekuce.....	23
2.2.4 Odlišné stanovisko k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/06	24
2.3 Vlastní úvahy nad náhradou nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce .	25
3 ZASTAVENÍ EXEKUCE	27
3.1 Charakteristika zastavení exekuce.....	27
3.1.1 Zastavení exekuce versus zastavení výkonu rozhodnutí	27
3.1.2 Zastavení exekuce versus zastavení exekučního řízení.....	28
3.1.3 Důvody pro zastavení exekuce	28
3.1.4 Aktivní legitimace k podání návrhu na zastavení exekuce.....	33
3.1.5 Návrh na zastavení exekuce vs. odvolání proti usnesení o nařízení exekuce...	34
3.1.6 Postup při zastavování exekuce.....	36
3.2 Náhrada nákladů exekuce při zastavení exekuce	37
3.2.1 Právní úprava nákladů exekuce při zastavení exekuce.....	37
3.2.2 Záloha na náklady exekuce.....	38

3.2.3	Náhrada nákladů exekuce při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného .	39
3.2.4	Zavinění zastavení exekuce	42
3.2.5	Vlastní úvahy nad náhradou nákladů exekuce při zastavení exekuce	44
4	ODVOLÁNÍ PROTI USNESENÍ O NAŘÍZENÍ EXEKUCE.....	46
4.1	Právní úprava odvolání proti usnesení o nařízení exekuce.....	46
4.1.1	Aktivní legitimace k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce	46
4.1.2	Adresát odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, lhůta k podání odvolání	48
4.1.3	Obsahové náležitosti odvolání proti usnesení o nařízení exekuce	50
4.2	Náklady exekuce a odvolání proti usnesení o nařízení exekuce	52
5	ÚSPĚŠNÉ VYNUCENÍ POVINNOSTI.....	54
5.1	Splnění povinnosti v rámci přímé exekuce.....	54
5.1.1	Postup exekutora vedoucí ke splnění povinnosti.....	54
5.1.2	Rozhodnutí o skončení exekučního řízení při splnění povinnosti.....	54
5.2	Náklady exekuce při úspěšném vynucení povinnosti.....	55
5.2.1	Určení odměny exekutora za provedenou exekuci.....	56
5.2.2	Vlastní úvahy nad výší odměny exekutora za provedení exekuce	57
5.2.3	Příkaz k úhradě nákladů exekuce	58
5.2.4	Námítky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce	61
	ZÁVĚR.....	64
	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	66

ÚVOD

Na úvod této diplomové práce bych nejdříve uvedla důvody, které mě vedly k výběru tématu jednotlivých způsobů ukončení exekuce a náhrady nákladů při ukončení exekuce. Domnívám se, že ač laická veřejnost mnoho odborných termínů a institutů z oblasti práva vůbec nezná, pojem „exekuce“ je znám téměř každému. Skoro každý je srozuměn s tím, že v případě nesplnění svého dluhu, může být postihnut exekucí. Exekuční řízení je hojně využívaným způsobem vymáhání pohledávek, také velmi problematickým, a proto považuji podrobnější znalosti o dané problematice nad rámec výuky za zásadní a velmi přínosné. V případě, že je na povinného nařízena exekuce, ten hledá východisko, jak se z této tíživé situace vymanit, hledá způsoby, jak exekuci ukončit. Z toho důvodu bych si troufala tvrdit, že jednotlivé způsoby ukončení exekuce jsou pro povinného, jehož majetkové hodnoty byly exekucí postiženy, ale i pro oprávněného, který má zájem na co nejrychlejší vydobytí své pohledávky, hlavní problematikou celého exekučního řízení. Ukončení exekuce sebou nese i povinnost k náhradě nákladů, které v rámci exekučního řízení vznikly. Výše jednotlivých nákladů exekuce je stanovena zákonem a lze usoudit, že zákonodárce byl v tomto ohledu k exekutorům velmi štedrý, neboť náklady exekuce ve většině případů nelze vůbec považovat za zanedbatelnou položku a v mnoha případech mohou mnohonásobně zvýšit původní povinnost. Myslím si, že při střetnutí se s exekucí je třeba docílit co nepříznivějšího a nejrychlejšího ukončení exekuce a zvýšenou pozornost je třeba věnovat i nákladům exekuce.

V diplomové práci rozebírám jednotlivé způsoby ukončení exekuce, tak jak jsou upraveny v EŘ a jak jsou upřesněny v judikatuře soudů a nálezech ÚS, zejména zajímavá je problematika institutu upuštění od provedení exekuce, který musel být až do nedávné novely EŘ prakticky vykládán a aplikován na základě judikatury soudů, jelikož zákonodárce tento institut upravil jen velmi obecně a nejasně. U každého způsobu ukončení exekuce analyzuji, v jaké výši se hradí náklady exekuce a poukazuji na problematiku s nimi spojenou. Text je doplněn mými vlastními úvahami.

Hlavním cílem diplomové práce je tedy poskytnout ucelený výklad o jednotlivých způsobech ukončení exekuce, včetně nákladů exekuce, se kterými je potřeba se při ukončení exekuce vypořádat, poukázat na problematické aspekty a relevantní judikaturu vztahující se k dané oblasti.

V textu je zapracována právní úprava do účinnosti tzv. listopadové novely EŘ a srovnána s právní úpravou po účinnosti této novely, kterou považuji za významnější novelu EŘ, jež přinesla některé výrazné změny při provádění exekuce. Zaměřuji se na způsoby ukončení exekuce a náhrady nákladů exekuce, práci doplňuji o stručný průběh celého exekučního řízení.

Podle mého názoru není mnoho odborné literatury, která by se podrobněji zabývala problematickými aspekty exekučního řízení. Po přijetí tzv. listopadové novely EŘ odpovídající literatura prakticky zcela chybí. Většinu informací z dostupné literatury jsem čerpala z komentovaných znění EŘ a odborných článků, zejména z toho důvodu, že mnohá literatura pojednává o exekučním řízení jako celku s pouhými stručnými informacemi o jednotlivých způsobech ukončení exekuce a nákladech exekuce, většinou převzatými ze zákona, jiná směřuje exekuční řízení se soudním výkonem rozhodnutí s větším důrazem na výkon rozhodnutí. Nejbohatším zdrojem pro zpracování mé práce se stala rozhodnutí NS a nálezy ÚS.

Pokud jde o vědecké metody, v této práci jsem použila metodu analýzy, na základě které rozebírám jednotlivé způsoby ukončení exekuce a náhradu nákladů exekuce, velmi využívanou metodou je metoda komparace, kdy s ohledem na tzv. listopadovou novelu EŘ, která se výrazně dotkla některých způsobů ukončení exekuce, srovnávám právní úpravu jednotlivých institutů před účinností tzv. listopadové novely EŘ a po její účinnosti. Informace z jednotlivých ustanovení relevantních právních předpisů vyvozují na základě gramatického, systematického a teleologického výkladu.

Práce je rozdělena do pěti oddílů, které se dále člení na kapitoly a podkapitoly. První oddíl zaměřuji na exekuční řízení jako celek, jeho průběh a náklady vznikající v exekučním řízení, který je pojat jako uvození do problematiky exekucí a nákladů exekuce. Druhý oddíl je věnován tématu upuštění od provedení exekuce a náhradě nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce. Srovnávám dosavadní právní úpravu s právní úpravou dřívější, rozebírám problémy, které se v praxi vyskytují. Ve třetím oddílu se zabývám zastavením exekuce a náhradou nákladů exekuce při zastavení exekuce. Kromě charakteristiky institutu zastavení exekuce také podrobně zhodnocuji náklady exekuce při zastavení exekuce, zejména problematiku odměny exekutora při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného. Další oddíl je věnován odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, ve kterém analyzuji právní úpravu odvolání proti usnesení o nařízení exekuce i náklady exekuce. Pátý oddíl upravuje úspěšné vynucení povinnosti, postup exekutora i rozhodnutí o skončení exekuce,

problematiku nákladů exekuce při úspěšném vynucení povinnosti, včetně příkazu k úhradě nákladů exekuce a námitek proti příkazu k úhradě nákladů exekuce.

1 CHARAKTERISTIKA EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ

Dříve než přistoupím k pojednání o jednotlivých způsobech ukončení exekuce a náhradě nákladů exekuce při ukončení exekuce, chtěla bych podat obecný výklad o exekučním řízení. Jelikož prostor mé práce mi neumožňuje zabývat se exekučním řízením podrobně, stručně se omezím jen na základní mezníky exekučního řízení a stručnou charakteristiku nákladů exekuce a nákladů oprávněného.

1.1 Účel exekučního řízení, exekuce a výkon rozhodnutí

Exekuční řízení slouží k vynucení splnění povinnosti stanovené vykonatelným titulem na povinném, který nesplní svou povinnost dobrovolně ve stanovené lhůtě nebo způsobem určeným vykonatelným titulem. „Musí se jednat o povinnost, která ukládá něco plnit, tedy vydat, dodat, zaplatit, vykonat, něčeho se zdržet či něco trpět nebo snášet.“¹ Cílem exekučního řízení je dosažení co největšího uspokojení pohledávky oprávněného, přičemž je-li pohledávka zcela uspokojena, je úspěšně naplněn účel exekučního řízení.

V souvislosti s exekučním řízením se užívá pojmu „exekuce“, jakožto „nucený způsob provedení rozhodnutí, které nebylo splněno dobrovolně“.² Často je mnohými teoretiky i praktiky pojem „exekuce“ používán v souvislosti s výkonem rozhodnutí podle OSŘ. Avšak „po přijetí EŘ je nutno používat pojem exekuce výhradně pro činnost soudního exekutora a pro řízení podle části šesté OSŘ používat zákonný pojem výkon rozhodnutí“.³ Oba instituty jsou si podobné, jejich náplní je dosáhnout stejného cíle, totiž vynucení splnění povinnosti na povinném, nicméně jejich průběh je trochu odlišný. Nyní bych se pokusila nastínit některé rozdíly soudního výkonu rozhodnutí a exekučního řízení⁴:

- *návrh na nařízení exekuce/výkonu rozhodnutí*: při návrhu na výkon rozhodnutí se na oprávněném vyžaduje určení konkrétního způsobu provedení výkonu rozhodnutí; při návrhu na nařízení exekuce způsob provedení exekuce určuje exekutor, nikoliv oprávněný;

---

¹ HLAVSA, STAVINHOVÁ. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita v Brně a Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2003, s. 567.

² HLAVSA, STAVINHOVÁ. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita v Brně a Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2003, s. 566.

³ HLAVSA, STAVINHOVÁ. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita v Brně a Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2003, s. 566.

⁴ Dle mého názoru se jedná o rozdíly, které jsou při úvaze věřitele, zda zahájit výkon rozhodnutí či exekuční řízení, určující.

- *uvedení požadovaných informací*: v návrhu na výkon rozhodnutí je oprávněný povinen uvést informace potřebné k provedení navrhovaného způsobu provedení výkonu rozhodnutí; při návrhu na nařízení exekuce oprávněný způsob provedení exekuce neurčuje, je na exekutorovi, aby si potřebné informace opatřil⁵;
- *osoba vymáhající plnění*: soudní výkon rozhodnutí provádí zaměstnanec soudu, který není osobně zainteresován na provádění výkonu rozhodnutí; exekuci provádí exekutor, který usiluje a co nejvyšší vymožení povinnosti, neboť od výše vymoženého plnění se odvíjí výše jeho odměny za provedení exekuce;
- *soudní poplatek*: při návrhu na výkon rozhodnutí se vyžaduje zaplatit soudní poplatek dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích⁶; návrh na nařízení exekuce není zpoplatněn⁷

1.2 Průběh exekučního řízení

Právní úprava je obsažena v EŘ, kromě toho se na exekuční řízení vztahuje mnoho dalších právních předpisů, které právní úpravu exekučního řízení doplňují a rozvíjí. EŘ nabyl účinnosti 1. května 2001 a motivem k jeho přijetí byla neuspokojivá schopnost státu zajistit právní ochranu pohledávkám věřitelů.⁸ V nedávné době byl novelizován tzv. listopadovou novelou, která měla značný dopad na exekuční řízení. Tuto novelu zapracovávám ve své práci.

Exekuční řízení je ovládáno zásadou dispoziční, lze jej zahájit pouze na návrh. Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh dojde exekutorovi. Návrh musí obsahovat označení exekutora, který má být provedením exekuce pověřen, s uvedením jeho sídla; toho, kdo návrh podává; které věci se týká a co se návrhem sleduje; podpis a datum. K návrhu je třeba připojit originál nebo úředně ověřenou kopii exekučního titulu opatřeného doložkou vykonatelnosti, to neplatí, jestliže exekuční titul vydal exekuční soud. Exekučním titulem, popřípadě notářským a exekutorským zápisem, se rozumí listina mající zákonem stanovenou formu, která ukládá povinnost něco plnit ve prospěch oprávněné osoby. K podání návrhu je oprávněn pouze oprávněný, popřípadě osoba, na níž přešlo nebo bylo převedeno právo vyplývající pro něj z exekučního titulu. Exekutor, aby mohl exekuci provést, je povinen požádat exekuční soud

⁵ EŘ v § 33 až 34 poskytuje exekutorovi možnost obrátit se na širokou škálu osob a orgánů, které jsou povinny mu poskytnout informace o majetku povinného a další údaje potřebné k provedení exekuce a v § 50 odst. 3 stanoví oprávnění exekutora k nahlédnutí do soudního spisu o prohlášení majetku povinného.

⁶ Při podání návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí je stanovena povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 300 Kč při vymáhání peněžitého plnění do částky 15.000 Kč včetně, nad 15.000 Kč činí soudní poplatek 2 % z této částky, nejvýše 50.000 Kč.

⁷ Někteří exekutoři však vyžadují po oprávněném zaplacení zálohy na náklady exekuce, která v určitých případech může přesáhnout výši soudního poplatku vyžadovaného u návrhu na výkon rozhodnutí.

⁸ PEJŠEK, Vít. Exekuce – nástroj vymáhání pohledávek. *Právní rádce*, 2003, č. 8, s. 10.

o udělení pověření k provedení exekuce. Jestliže jsou splněny všechny předpoklady pro nařízení exekuce, exekuční soud usnesením exekuci nařídí a pověří jejím provedením exekutora, jinak návrh zamítne. Usnesení doručí exekutor oprávněnému, povinnému a EK.

Jakmile je povinnému doručeno usnesení o nařízení exekuce, zakazuje se mu dle § 44a odst. 1 EŘ nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí i majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku (=generální inhibitorium). Právní úkon, kterým by byla tato povinnost porušena, je neplatný, této neplatnosti je třeba se dovolat. Sice důvodová zpráva k EŘ⁹ hovoří o neúčinnosti právního úkonu, lze spíše uvažovat o relativní neplatnosti učiněného právního úkonu.

Dle § 44a odst. 3 a 4 EŘ může být generální inhibitorium na návrh povinného narušeno. Exekutor může rozhodnout o tom, že se na majetek, který povinný v návrhu označí, zákaz nakládání nevztahuje, jestliže povinný doloží, že jeho zbývající majetek zjevně a nepochybně postačí k uhrazení vymáhané pohledávky i nákladů exekuce. Také je povinnému umožněno, aby se souhlasem exekutora, oprávněného a všech přihlášených věřitelů sám zpeněžil svůj majetek nebo majetkové hodnoty, nejméně však za obvyklou cenu, za účelem úhrady vymáhané pohledávky, nákladů exekuce i nákladů oprávněného. Účelem je dát povinnému možnost, aby majetek a majetkové hodnoty zpeněžil za co nejvyšší částku.

Po doručení usnesení o nařízení exekuce exekutor rozhodne, jakým způsobem bude exekuce provedena a vydá exekuční příkaz, ve kterém určí, který majetek má být exekucí postižen a jakým způsobem. Tento majetek nesmí povinný převést na jiného, zatížit ho nebo s ním jinak nakládat. Exekuční příkaz obsahuje označení exekučního soudu, exekutora pověřeného provedením exekuce, exekučního titulu, účastníků, povinnosti, která má být exekucí vymožena, způsob provedení exekuce, označení osob, kterým se doručuje exekuční příkaz, výrok, poučení o odvolání, den a místo jeho vydání a podpis exekutora. Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek. Exekuce se provede podle exekučního příkazu po právní moci usnesení o nařízení exekuce.

Způsob provedení exekuce určuje exekutor, přitom je povinen zvolit takový způsob, který není zřejmě nevhodný, a který bezpečně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky.¹⁰ Nepostačí-li k uspokojení práv oprávněného způsob provedení exekuce určený v exekučním

---

⁹ Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění EŘ ze dne 17.4.2009, PSP, tisk 804/0. ASPI [databáze].

¹⁰ Nejednotné názory existují na provádění exekuce k vydobytí pohledávky ve výši desetitisíců Kč prodejem nemovitosti, když neexistuje jiný způsob, jak lze pohledávku na povinném vymoci. K tomu více viz. LUKESŠ, Ondřej. Přiměřenost exekuce nebo zánik vymahatelnosti práva?. *Právní rozhledy*, 2009, č. 15, s. 555-556.

příkazu, může dojít k provedení exekuce více nebo i všemi zákonem stanovenými způsoby, a to současně nebo i postupně.

Dle § 59 odst. 1 EŘ lze exekuci ukládající zaplacení peněžité částky provést:

- a) srážkami ze mzdy a jiných příjmů,
- b) příkázáním pohledávky,
- c) prodejem movitých věcí a nemovitostí,
- d) prodejem podniku,
- e) zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech.

Paragraf 59 odst. 2 EŘ stanoví, že exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti a lze ji provést:

- a) vyklizením,
- b) odebráním věci,
- c) rozdělením společné věci,
- d) provedením prací a výkonů.¹¹

O ukončení exekuce můžeme hovořit tehdy, kdy exekuce, která již probíhala a během níž exekučním soudem pověřený exekutor prováděl úkony podle EŘ, skončí a zaniká exekutorovo pověření. Jedná se o následující případy:

1. upuštění od provedení exekuce
2. zastavení exekuce
3. zastavení exekučního řízení na základě odvolání
4. odmítnutí návrhu na nařízení exekuce na základě odvolání
5. zamítnutí návrhu na nařízení exekuce na základě odvolání
6. úspěšné vynucení povinnosti, pro kterou byla exekuce nařízena, a nákladů exekuce¹²

O ukončení exekuce nelze hovořit v případě zániku pověření exekutora k provedení exekuce, vyloučení exekutora, zániku výkonu exekutorského úřadu, změny exekutora ani odkladu exekuce.

1.3 Obecný úvod k nákladům exekuce

Náklady slouží k „materiálnímu zabezpečení procesu“.¹³ Jestliže hovoříme o nákladech exekuce a oprávněného, je třeba rozlišovat povinnost platit náklady a hradit

---

¹¹ Na rozdíl od výkonu rozhodnutí dle OSŘ, EŘ nepřipouští exekuci o výchově nezletilých dětí. Je to z toho důvodu, že zájem na ochraně nezletilých dětí je tak vysoký, že jeho ochranu zákonodárce nesvěřil exekutorovi - soukromé osobě, ale pouze soudu - státnímu orgánu.

¹² KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 185.

náklady. Placení nákladů znamená, že účastník vynakládá finanční prostředky na výdaje, které vznikají jemu osobně. Jedná se například o placení výdajů na cestu do příslušného místa nebo poštovné. Při placení nákladů se uplatňuje zásada zájmová. O náhradě nákladů exekuce hovoříme jako o povinnosti, která vzniká až po zaplacení nákladů samotným účastníkem a znamená „povinnost poskytnout náhradu nákladů jiné osobě, která již náklady vynaložila“.¹⁴ V takovém případě se uplatňuje zásada úspěchu ve věci a zásada odpovědnosti za zavinění.

EŘ v § 87 odst. 3 stanoví, že náklady exekuce hradí exekutorovi povinný. Toto ustanovení předjímá splnění účelu exekučního řízení a je založeno na principu presumovaného procesního úspěchu oprávněného a předpokládaného zavinění povinného, který nesplniv vynucovanou povinnost zavinil, že muselo být exekuční řízení zahájeno. Oprávněný měl při dosažení uspokojení jeho pohledávky plný úspěch ve věci, a proto je na povinném, aby náklady exekuce a náklady oprávněného v plném rozsahu uhradil on sám. Nelze však hovořit o neúspěchu oprávněného, jestliže k uspokojení jeho pohledávky dojde jen částečně nebo nedojde vůbec. V takovém případě je stále na povinném, aby náklady exekuce i náklady oprávněného uhradil. Při zastavení exekuce se uplatňuje podle § 89 EŘ zásada odpovědnosti za zavinění a náhrada nákladů je uložena tomu účastníku, který zastavení exekuce zavinil.¹⁵

Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce i tato daň.¹⁶

Odměna exekutora představuje úplatu za jím vykonávanou exekuční činnosti. Výši odměny exekutora stanoví ET. Základní pravidlo při stanovení výše odměny exekutora v případě peněžitého plnění říká, že základem pro určení výše odměny za provedení exekuce je výše exekutorem vymoženého plnění. Odměna za provedení exekuce ukládající jiné než peněžité plnění je stanovena konkrétní výši odměny nebo procentuálním určením v závislosti na způsobu provedení exekuce a počtu postihovaných věcí. Nedospěje-li exekuční řízení do stádia uspokojení oprávněného, výše odměny exekutora se snižuje v závislosti na okolnostech případu.

---

¹³ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2007, s. 239.

¹⁴ HLAVSA, STAVINHOVÁ. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita v Brně a Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2003, s. 457.

¹⁵ Při zastavení exekuce pro nedostatek majetku povinného hradí náklady exekuce povinný, nebylo-li zjištěno na straně oprávněného zavinění na zastavení exekuce.

¹⁶ § 87 odst. 1 EŘ.

Náhradu hotových výdajů stanoví § 13 ET. Exekutorovi náleží náhrada hotových výdajů v paušální výši 3 500 Kč. Účelem je nahradit exekutorovi prostředky, které účelně vynaložil na provedení exekuce. Jestliže hotové výdaje přesáhnou částku 3 500 Kč, náleží exekutorovi náhrada hotových výdajů ve skutečné výši, je-li s to prokázat jejich vynaložení. Mezi hotové výdaje náleží zejména soudní a jiné poplatky, cestovní výdaje, poštovné, výdaje na pořízení znaleckých posudků a odborných vyjádření, opisů, fotokopií a dalších.

Výši náhrady za ztrátu času stanoví § 14 ET. Náhrada činí 50 Kč za každou započatou čtvrthodinu, kterou exekutor vynaložil při provádění úkonu v místech mimo sídlo jeho exekutorského úřadu a za čas, který strávil cestou do těchto míst a zpět.

Náhrada za doručení písemností podle § 15 ET náleží exekutorovi, jestliže doručuje písemnost v exekučním řízení sám. Tato náhrada je složena z hotových výdajů účelně vynaložených na doručení písemnosti a z paušální částky ve výši 50 Kč za doručení písemnosti.

Odměna a náhrada nákladů správce podniku při exekuci prodejem podniku je stanovena vyhláškou č. 485/2000 Sb., o výši odměny správců podniku, způsobu jejího určení a určení náhrady jejich hotových výdajů. Podle § 2 této vyhlášky je základem odměny správce podniku zjištěná cena podniku. Podle zjištěné ceny se procentuální sazbou určí výše odměny správce podniku. Správci podniku náleží i náhrada hotových výdajů, které účelně vynaložil, přičemž výše náhrady na cestovní výdaje a na výdaje vynaložené na znalecké posudky se řídí zvláštními předpisy¹⁷, ostatní účelně vynaložené výdaje se hradí v plné výši. Správce podniku je povinen je prokázat.

Nákladem exekuce je i daň z přidané hodnoty, odvádí-li ji exekutor nebo správce podniku. Předmětem daně je poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani. Základem daně je celková částka nákladů exekuce. Procentní sazba činí 20 %.¹⁸

Náklady oprávněného tvoří takové náklady, které oprávněný účelně vynaložil k vymáhání nároku a jsou vymáhány exekutorem společně s náklady exekuce. Nejsou specifikovány v EŘ, nýbrž v § 137 odst. 1 a 3 OSŘ a v § 151 odst. 2 OSŘ, pokud jde o odměnu za zastupování advokátem.¹⁹ Tvoří je zejména hotové výdaje oprávněného a jeho zástupce, ušlý výdělek oprávněného a jeho zákonného zástupce, náklady důkazů, tlumočné a odměna za zastupování oprávněného advokátem.

---

¹⁷ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ § 47 odst. 1 písm. a) z. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

¹⁹ HLAVSA, Petr. *Exekuční řád: zákon č. 120/2001 Sb. (a zákon č. 119/2001 Sb.) s výkladem a prováděcími předpisy*. Praha: Linde - Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 97.

2 UPUŠTĚNÍ OD PROVEDENÍ EXEKUCE

2.1 Charakteristika upuštění od provedení exekuce

2.1.1 Podstata upuštění od provedení exekuce

EŘ obsahuje institut tzv. upuštění od provedení exekuce. Tak je pojmenováván v odborné literatuře i v rozhodnutích soudů, EŘ jej takto výslovně neoznačuje. Jedná se o způsob ukončení exekuce vyskytující se pouze v souvislosti s exekucemi prováděnými podle EŘ. V rámci výkonu rozhodnutí dle OSŘ se tento způsob doposud nevyskytuje. Do účinnosti tzv. listopadové novely EŘ bylo upuštění od provedení exekuce upraveno velmi nedostatečně a obsahovalo jen kusou právní úpravu. Dalo by se to přičítat hlavně nevyjasněné povaze upuštění, zejména ve vztahu k zastavení exekuce, a neexistenci upuštění od provedení exekuce v rámci výkonu rozhodnutí podle OSŘ.

Tento institut spočívá ze strany povinného v „dobrovolném“ splnění povinnosti exekutorovi, a to mimo rámec probíhající exekuce. Tímto se dle výkladu rozumí splnění jiným způsobem, než který je obsažen v exekučním příkazu. Byl-li tedy kupříkladu stanoven v exekučním příkazu způsob provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů, splní povinný dobrovolně svou povinnost příkázáním pohledávky. Na povinném se vyžaduje, aby svou povinnost včetně snížených nákladů exekuce²⁰ splnil v celém rozsahu. Je tedy vyloučeno částečné upuštění od provedení exekuce a při částečném plnění je namíste exekuci částečně zastavit. „Smyslem tohoto institut je motivovat povinného k co nejrychlejšímu dobrovolnému plnění tak, aby již v exekuci nebylo třeba činit žádné další úkony.“²¹

Vedení exekuce a rozhodování v exekučním řízení je plně v dispozici exekutora. Exekuční soud a ministerstvo má dohlížecí funkci a zasahuje do činnosti exekutora jen v případě sporných otázek. Na exekutorovi tedy také spočívá rozhodování o upuštění od provedení exekuce. Jestliže jsou splněny podmínky pro upuštění od provedení exekuce, tedy povinný splní vynucovanou povinnost, náklady oprávněného a snížené náklady exekuce, popřípadě i náklady státu, je exekutor povinen od provedení exekuce upustit.

---

²⁰ Snížené náklady exekuce spočívají ve snížení odměny exekutora za provedení exekuce podle § 11 odst. 1 ET.

²¹ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 169.

2.1.2 Postup exekutora při upuštění od provedení exekuce

Předchozí právní úprava obsahovala jen nedostatečně vymezené upuštění od provedení exekuce, kdy pouze stanovila, že „*exekutor upustí od provedení exekuce jen tehdy, splní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul, a uhradí náklady exekuce*“.²² Výrazně do tohoto ustanovení zasáhla tzv. listopadová novela EŘ, která upřesnila, jakým způsobem exekutor postupuje při upuštění od provedení exekuce a co tomu předchází.

K tomu, aby mohlo dojít k upuštění od provedení exekuce, nepostačuje pouze součinnost povinného spočívající v „dobrovolném“ splnění povinnosti, ale také řádný a zákonný postup exekutora. Ten je dle § 46 odst. 5 EŘ mimo jiné povinen společně s usnesením o nařízení exekuce zaslat povinnému výzvu k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti, kterou mu ukládá exekuční titul a v této výzvě vyčíslit vymáhaný nárok, zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného a poučit povinného, že splní-li povinnost stanovenou exekučním titulem a uhradí zálohu ve lhůtě 15 dnů, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Ve výzvě exekutor povinného poučí také o tom, za jakých podmínek se ustanovení o snížené odměně nepoužijí. Podmínky a vyčíslení konkrétní výše snížené odměny exekutora jsou upraveny v § 11 odst. 1 ET. Povinný nemá nárok na snížené náklady exekuce tehdy, jestliže splní vymáhané povinnosti po uplynutí patnáctidenní lhůty k plnění.

Aby byl povinný schopen splnit podmínky stanovené pro upuštění od provedení exekuce, je zapotřebí, aby ve výzvě k dobrovolnému splnění povinnosti již byly vyčísleny náklady exekuce. V praxi se však objevují situace, kdy exekutor ve výzvě vyčíslení nákladů exekuce opomene. Takový případ byl řešen i před ÚS.²³ V daném případě bylo povinnému doručeno usnesení o nařízení exekuce spolu s výzvou exekutora k dobrovolnému splnění povinnosti a uhrazení nákladů exekuce do tří dnů od doručení. Výzva obsahovala náležité poučení o možnosti upuštění od provedení exekuce a podmínkách snížených nákladů exekuce podle § 11 odst. 1 ET, postrádala však konkrétní výši nákladů exekuce. Povinný uhradil pouze ty částky, které byly ve výzvě konkrétně vyčísleny, náklady exekuce nebyl schopen uhradit, když výzva k „dobrovolnému“ splnění výši nákladů neobsahovala. ÚS označil takový postup exekutora „přinejmenším za zavádějící. Povinný totiž mohl důvodně předpokládat, že splní-li dobrovolně, bude jeho dobrá vůle oceněna sníženou sazbou odměny exekutora, jak to předpokládá § 11 odst. 1 ET. Současně však nikdy nemohl daným podmínkám pro upuštění

²² Historická verze: § 46 odst. 3 EŘ, ve znění novely č. 227/2009 Sb.

²³ Nález Ústavního soudu ze dne 17.02.2009, sp. zn. I. ÚS 684/07.

od exekuce(a tudíž pro aplikaci snížené odměny) vyhovět, jelikož mu v té době nebyla v důsledku opomenutí exekutora výše nákladů exekuce (tj. i odměny exekutora) známa.“ Exekutor si musel být vědom, že v důsledku neuvedení výše nákladů exekuce nabízí povinnému postup, který nemůže splnit, a proto není relevantní, že povinný plnil až po uplynutí exekutorem stanovené lhůty, když v rámci této lhůty výši nákladů exekuce neznal.

Jakmile povinný splní dobrovolně vše, co se na něm vymáhá ve výzvě k „dobrovolnému“ plnění, vydá exekutor příkaz k úhradě nákladů exekuce. Právní mocí příkazu k úhradě nákladů exekuce se má za to, že exekuce byla provedena. Jedná se o fikci, kdy právní moc příkazu k úhradě nákladů exekuce a provedení exekuce splývá v jeden okamžik. Také dochází k ukončení zákazu povinného nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetkem náležejícím do společného jmění manželů tak, jak je uvedeno v § 44a odst. 1 EŘ.

2.1.3 Rozhodnutí o upuštění od provedení exekuce

Dřívější právní úprava nestanovila výslovnou procesní formu rozhodnutí o upuštění od provedení exekuce. Z EŘ pouze vyplývalo, že exekutor je povinen písemně oznámit upuštění od provedení exekuce exekučnímu soudu a těm, kterým se doručuje usnesení o nařízení exekuce. Jednalo se o neformální úkon spočívající ve faktickém postupu exekutora, který přestal provádět úkony směřující vůči povinnému. To vedlo k právní nejistotě, zejména k neurčení přesného okamžiku ukončení exekučního řízení, a to nejen ve vztahu k povinnému, ale také třetím osobám, například pro výmaz poznámky z katastru nemovitostí. Touto problematikou se zabýval i ÚS²⁴, který ve svém nálezu vyjádřil názor, že je třeba přijmout právní výklad, že neformální postup exekutora je v rozporu s ochranou práv účastníků, a že nadále by bylo třeba v zájmu jejich právní jistoty, aby exekutor o upuštění od provedení exekuce rozhodoval usnesením. Pro rozhodování usnesením přicházel v úvahu také § 52 odst. 1 EŘ, kdy se pro exekuční řízení přiměřeně použijí ustanovení OSŘ, nestanoví-li EŘ jinak. V rámci výkonu rozhodnutí se dle § 254 odst. 1 OSŘ rozhoduje vždy usnesením, proto by i v případě rozhodování o upuštění od provedení exekuce přicházelo v úvahu usnesení, navíc v rámci zachování právní jistoty povinného by mělo být rozhodováno o upuštění písemnou formou o splnění podmínek pro upuštění od provedení exekuce, aby bylo pro účastníky zcela zřejmé, že má exekutor tyto podmínky za splněné.²⁵ Tento nedostatek byl převzat nynějším ustanovením § 46 odst. 7 EŘ. To stanoví, že po skončení exekuce z důvodu upuštění od

²⁴Nález Pléna Ústavního soudu ze dne 1.3.2007, sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

²⁵ Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 28.2.2006, sp. zn. 14 Co 86/2006.

provedení exekuce zašle exekutor oznámení o skončení exekuce zákonem stanoveným osobám. Jelikož je v § 46 odst. 7 EŘ stanoveno, že toto oznámení není rozhodnutím, nelze se proti němu bránit odvoláním, kterým lze napadnout pouze rozhodnutí exekutora. Tímto zákonodárce odmítl názory jak ÚS²⁶, tak odborné literatury²⁷, podle kterých bylo za dřívější právní úpravy možno zvrátit případné usnesení o upuštění od provedení exekuce odvoláním.

Zákon vymezuje okruh osob, kterým se doručuje oznámení o upuštění od provedení exekuce. Dřívější právní úprava stanovila okruh osob, který byl shodný s osobami, jimž se doručuje usnesení o nařízení exekuce, navíc se oznámení o upuštění doručovalo i soudu. Současná právní úprava je výrazně obecnější a v ustanovení § 46 odst. 7 EŘ je uvedeno, že se oznámení o skončení exekuce doručuje všem orgánům a osobám, které ve svých evidencích vedou poznámku o probíhající exekuci, anebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost; na žádost se doručí i účastníkům řízení. Doručení oznámení spočívá na exekutorovi. Bude to zejména povinný, který má snad největší zájem na ukončení exekuce a doručení tomu odpovídající „listiny“ prokazující ukončení exekučního řízení, dále to může být orgán pověřený vedením centrální evidence exekucí, příslušný katastrální úřad, přičemž oprávněnému bude oznámení doručeno jen tehdy, požádá-li o to exekutora.

Můžu tedy jednoznačně říci, že tzv. listopadová novela EŘ je, co se týče upuštění od provedení exekuce, přínosem, neboť vymezuje lhůtu, ve které může povinný „dobrovolně“ plnit, podrobně stanoví postup exekutora při upuštění od provedení exekuce a klade důraz na rychlé a operativní ukončení exekuce, jestliže povinný splní povinnosti vymezené v exekutorově výzvě.

2.1.4 Poznámka k rozdílu mezi upuštěním od provedení exekuce a zastavením exekuce

Upuštění od provedení exekuce je institut příznačný pouze pro exekuční řízení. Dosud není jasně upřesněn rozdíl mezi upuštěním od provedení exekuce a zastavením exekuce. Na základě některých názorů bych mohla vymezit několik odlišností. „Upuštění od provedení exekuce přichází v úvahu jen tehdy, pokud se povinný ze své vůle dostaví k exekutorovi a vymáhanou pohledávku, včetně snížených nákladů exekuce, exekutorovi dobrovolně uhradí. Pokud plní vymáhanou pohledávku přímo oprávněnému, přichází v úvahu zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ. Další rozdíl je spatřován v okamžiku splnění. Upuštění je možné jen tehdy, pokud povinný splnil dlužnou částku a snížené náklady exekuce až po

---

²⁶ Nález Pléna Ústavního soudu ze dne 1.3.2007, sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

²⁷ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 169-170.

zahájení exekučního řízení. Zastavit exekuci lze tehdy, došlo-li ke splnění (a tedy zániku práva) po vydání exekučního titulu, tedy i před zahájením exekučního řízení.²⁸ V praxi by to znamenalo, že při splnění povinnosti povinným před zahájením exekučního řízení, by se exekuce zastavila, v případě splnění povinnosti po zahájení exekučního řízení by se od provedení exekuce upustilo. Z výše naznačeného posledně uvedeného rozdílu se nabízí otázka, jak je možné zastavit exekuci před zahájením exekučního řízení. Domnívám se, že autorka tímto myslela zastavení exekuce v rámci již zahájeného exekučního řízení, v jehož průběhu vyjde najevo, že vynucovaná povinnost byla splněna ještě před samotným zahájením exekučního řízení.

Dále bych dodala, že o upuštění od provedení exekuce, tak i o zastavení exekuce rozhoduje exekutor. Podle dříve platné právní úpravy bylo rozhodování o zastavení exekuce v rukou soudu, nikoliv exekutora. Nynější právní úprava umožňuje exekutorovi rozhodnout o zastavení exekuce, ale jen tehdy, jestliže se zastavením exekuce souhlasí všichni účastníci, při nesouhlasu se návrh na zastavení exekuce postoupí exekučnímu soudu. O zastavení exekuce rozhoduje exekutor usnesením, při upuštění od provedení exekuce zašle zákonem stanoveným osobám pouze oznámení o skončení exekuce, aniž by vydával o upuštění od exekuce usnesení.

Pro tyto vymezené rozdíly neexistuje v zákoně opora a také nejsou v praxi využívány, jedná se o pouhé názory autorky odborného článku.

Pokud jde o první vymezený rozdíl, domnívám se, že je na místě. Z právní úpravy upuštění od provedení exekuce mi vyplývá, že jelikož se na povinném žádá i uhrazení zálohy na snížené náklady exekuce, není možné zálohu hradit oprávněnému, který není subjektem oprávněným k náhradě nákladů exekuce. Druhý rozdíl je nepřesný v tom smyslu, že stanoví, že k upuštění dochází tehdy, když povinný splní dlužnou částku po zahájení exekučního řízení, přičemž není řečeno, že lze plnit jen ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy k dobrovolnému splnění. Domnívám se, že tato nepřesnost autorky spočívá v tom, že vycházela z dřívější právní úpravy, která lhůtu pro dobrovolné splnění povinnosti nestanovovala. Dle mého názoru tam, kde je povinným uhrazena částka, která je vyčíslena ve výzvě k dobrovolnému splnění, která se skládá z výše vymáhané pohledávky a výše snížených nákladů exekuce, je namísto od provedení exekuce upustit (při dodržení lhůty 15 dnů), tam, kde je zaplácena jen vymáhaná povinnost, nikoliv náklady exekuce, je třeba exekuci usnesením zastavit a výši nákladů exekuce stanovit v usnesení o zastavení exekuce.

---

²⁸ KASÍKOVÁ, Martina. Exekuce u soudu prvního stupně. *Právní rádce*, 2003, č. 6, s. 18.

2.2 Náhrada nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce

V této kapitole se zabývám náhradou nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce, přičemž se zaměřuji na odměnu exekutora při upuštění od provedení exekuce, neboť o ostatních položkách nákladů exekuce je již pojednáno v kapitole 1.3 a dle mého názoru nepotřebují podrobnějšího výkladu, poněvadž v praxi nečiní tolik problémů jako odměna exekutora při upuštění od provedení exekuce.

2.2.1 Právní úprava odměny exekutora při upuštění od provedení exekuce

V souvislosti s upuštěním od provedení exekuce se v rozhodovací činnosti soudů objevují spory týkající se náhrady nákladů exekuce při rozhodování o upuštění od provedení exekuce, konkrétně odměny exekutora. Problematika odměny exekutora je upravena jak v EŘ, tak i v ET. V EŘ je stanoveno, že exekutorovi za exekuční činnost náleží odměna, konkrétní částka se pak vypočítá podle ET. Minimální výše odměny exekutora činí 3 000 Kč. Výsledná suma se odvíjí od tabulkového členění, přičemž se rozlišuje, zda se jedná o povinnost ukládající zaplacení peněžité částky či povinnost jinou než zaplacení peněžité částky. V případě, že exekutor od provedení exekuce upustí, dochází ke snížení jeho odměny, a to na

- 50 % odměny podle § 6 odst. 1 a 2 ET, jde-li o exekuci ukládající zaplacení peněžité částky,
- 30 % odměny podle § 7 až 10 ET, jde-li o exekuci ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky.

Povinný dle § 11 odst. 1 ET nemá nárok na sníženou odměnu exekutora, jestliže byl písemně vyzván k „dobrovolnému“ splnění povinnosti a zároveň nesplnil to, co mu ukládá exekuční titul nebo neuhradil snížené náklady exekuce do 15 dnů ode dne doručení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti.

Ve výzvě k „dobrovolnému“ splnění exekutor poučí povinného o tom, že bude-li povinnost, kterou ukládá exekuční titul, splněna ve lhůtě 15 dnů, a v téže lhůtě budou uhrazeny náklady exekuce, náleží exekutorovi v rámci nákladů exekuce odměna snížená.

2.2.2 Základ pro určení výše odměny exekutora

„Základem pro určení výše odměny exekutora za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky je výše exekutorem vymoženého plnění, nestanoví-li zákon jinak.“²⁹

---

²⁹ § 5 odst. 1 ET.

Takto zní toto ustanovení ve své nynější podobě. V minulosti však prošlo řadou obměn. Původně znělo: „*Nestanoví-li se dále jinak, je základem pro určení odměny za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky výše exekutorem vymoženého plnění. Za vymožené plnění se považuje každé plnění, které bylo učiněno poté, co bylo povinnému doručeno rozhodnutí soudu o nařízení exekuce, ke splnění povinnosti uvedené v usnesení o nařízení exekuce, nejde-li o plnění ke splnění povinnosti k úhradě nákladů exekuce nebo k úhradě nákladů oprávněného.*“ Soulad ustanovení § 5 odst. 1 druhá věta ET s Ústavou posuzoval ÚS.³⁰ Řízení bylo zahájeno na návrh stěžovatelky, které byl na základě návrhu na nařízení exekuce doručen exekuční příkaz k provedení exekuce a následně příkaz k úhradě nákladů exekuce. Stěžovatelka proti příkazu k úhradě nákladů exekuce podala v zákonné lhůtě námitky, ve kterých tvrdila, že základem pro určení výše odměny exekutora za provedení exekuce příkazující zaplacení peněžité částky je výše exekutorem vymoženého plnění, a dále namítala, že exekutor pouze vydal exekuční příkazy postihující majetkové hodnoty povinného, stěžovatelka však plnila dobrovolně, zčásti exekutorovi, zčásti přímo oprávněnému. Poněvadž exekutor nevyhověl námitkám, postoupil jej soudu, který určil, že základem výše odměny je exekutorem vymožená, nikoliv vymáhaná, částka, a dále se do základu pro určení výše odměny započítalo každé plnění povinného učiněné po doručení rozhodnutí soudu o nařízení exekuce povinnému. ÚS při posuzování ústavní stížnosti dospěl k závěru, že § 5 odst. 1 druhá věta ET je v rozporu s ústavními předpisy, a proto řízení přerušil a podal návrh Plénu ÚS na posouzení jeho ústavnosti. K dané věci se vyjádřilo ministerstvo, které je přímo EŘ zmocněno, aby stanovilo vyhláškou výši a způsob odměny exekutora.³¹ Ministerstvo vyslovilo názor, že není třeba oceňovat dobrovolné plnění povinného jinak, než to přináší současná právní úprava, a že exekuční řízení slouží k vymáhání povinnosti proto, že povinný neplnil svou povinnost pro něj vyplývající ze závazkového vztahu nebo z rozhodnutí soudu řádně a včas. Nicméně v průběhu řízení o posuzování ústavnosti ministerstvo novelizovalo dotyčné ustanovení, a to vypuštěním druhé věty § 5 odst. 1 ET a jejím nahrazením. Paragraf 5 odst. 1 ET tedy zněl: „*Nestanoví-li se dále jinak, je základem pro určení odměny za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky výše exekutorem vymoženého plnění. Za vymožené plnění se považuje každé plnění, které bylo učiněno poté, co soud vydal rozhodnutí podle § 44 odst. 2 zákona*³².“

---

³⁰ Nález Pléna Ústavního soudu ze dne 1.3.2007, sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

³¹ § 131 písm. a) EŘ.

³² Rozumí se EŘ, ve znění před tzv. listopadovou novelou.

V návaznosti na tuto novelizaci EK navrhla podnět k zastavení řízení, když fakticky předmětné ustanovení § 5 odst. 1 druhá věta ET bylo zrušeno, bylo však nahrazeno ustanovením podobným, odlišujícím se pouze určením počátku doby, od níž se plnění považuje za vymožené, a přinášejícím ještě větší prospěch exekutorovi. ÚS se rozhodl pokračovat v řízení a ve svém nálezu mimo jiné zrušil ustanovení § 5 odst. 1 druhou větu ET.

V současné podobě dotčené ustanovení zní: „Nestanoví-li se dále jinak, je základem pro určení odměny za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky výše exekutorem vymoženého plnění.“ ÚS „považuje skutečnost, že do základu odměny exekutora se zahrnuje i částka uhrazená povinným bez přímé účasti exekutora na provedení exekuce za neodůvodněné zvýhodnění vůči těm exekutorům, kteří exekuci fakticky provedou. Tím však nepopírá právo exekutorů na spravedlivou odměnu za provádění exekuční činnosti“.³³ Do základu odměny exekutora se tedy započítává pouze to, co exekutor svým vlastním přičiněním na povinném vymůže, nikoliv však každé plnění povinného učiněné po doručení usnesení o nařízení exekuce.

2.2.3 „Sleva“ na nákladech exekuce

ÚS stanovil, že je třeba ocenit to, že povinný splní svou povinnost sám, bez přímé exekuce, byť v poslední možný okamžik. Proto zákon přiznává určitou „slevu“ na nákladech exekuce, jestliže povinný „dobrovolně“ uhradí do stanovené doby to, čeho se na něm exekutor domáhá, včetně nákladů exekuce. Tato „sleva“, jak již bylo řečeno výše³⁴, vyplývá z ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a b) ET, které stanoví, že splní-li povinný ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti vymáhaný nárok a uhradí zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného, náleží exekutorovi odměna ve výši 50 %, popř. 30 % původní odměny. Předchozí právní úprava uváděla formulaci, kdy tato „sleva“ byla poskytována jen tehdy, pokud exekutor upustil od provedení exekuce, přičemž EŘ mu umožňoval tak učinit pouze v případě, že byly uhrazeny i náklady exekuce v plné výši, do nichž náleží také odměna exekutora. Tato nastolená konstrukce postrádala logiky. I ÚS se v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/06 vyjadřoval k této absurdní, zákonodárcem nastolené, situaci, kterou označuje jako „pohyb v kruhu“, kdy povinný musel uhradit nejdříve plnou výši nákladů exekuce, včetně plné výše odměny exekutora, potom byl exekutor povinen upustit od provedení exekuce, a po upuštění vznikl povinnému nárok na náhradu nákladů se sníženou odměnou exekutora. ÚS formuloval názor, že uvedenou konstrukci považuje v rozporu jednak

³³ Nález Pléna Ústavního soudu ze dne 1.3.2007, sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

³⁴ Viz. kapitola 2.2.1.

s čl. 1 odst. 1 Ústavy, neboť zákon vytvářel nesplnitelnou podmínku pro použití snížené sazby odměny, která porušovala principy právního státu, tak v rozporu s čl. 11 odst. 1 LZPS, jakožto zásah do základního práva povinného na ochranu majetku, související s principem zákonné ochrany povinného, jehož účelem je to, že exekuce může sloužit jen k uspokojení práva oprávněného a k náhradě nákladů exekučního řízení, včetně adekvátní odměny exekutora. Dále vyjádřil názor, že odměna exekutora by se neměla odvíjet od výše vymoženého plnění, ale měla by spíše zohledňovat složitost, namáhavost a odpovědnost exekuční činnosti.

ÚS také řešil, zda se § 11 odst. 1 ET dotýká jen ustanovení § 6 odst. 1 a 2 ET, nebo se dotýká i § 6 odst. 3 ET a nakonec dovedl, že „z prostého jazykového výkladu ustanovení § 11 odst. 1 ET vyplývá, že toto ustanovení, co se týče snížení odměny o 50 %, odkazuje na celé ustanovení § 6, včetně jeho odstavce třetího o nejmenší částce odměny“. Z toho vyplývá, že „sleva“ z nákladů exekuce se vztahuje i na nejnížší možnou částku nákladů exekuce, která činí 3 000 Kč.³⁵ ÚS se k této otázce snížení nákladů exekuce pod minimální výši nákladů vyjádřil i v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/06, kdy za ekvivalent odpovídající vynaloženému úsilí exekutora lze považovat odměnu ve sníženém rozsahu, aniž by přitom poukazoval na možnost stanovení jakékoliv výjimky, a tedy ani odměny za provedení exekuce, která dle ET činí nejméně 3 000 Kč.

Po tzv. listopadové novele EŘ se „sleva“ na nákladech exekuce uplatňuje ve výzvě ke splnění vymáhané povinnosti včetně uhrazení zálohy na již snížené náklady exekuce.

2.2.4 Odlišné stanovisko k nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/06

S odůvodněním nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/06 se neztotožnil soudce Vladimír Kůrka, který vyjádřil své odlišné stanovisko. Předně nesouhlasí s většinovým názorem Pléna ÚS, který směřuje k derogaci § 5 odst. 1 věty druhé ET, neboť se domnívá, že z pohledu nálezem vyslovené kritiky je toto ustanovení nepodstatné, poněvadž slouží k obecnému určení odměny exekutora a pro upuštění od provedení exekuce má zásadní význam ustanovení § 11 odst. 1 ET, proti němuž měl nález směřovat. Dále se domnívá se, že účelem § 11 odst. 1 ET je právě působit výchovně na povinného tím, že se mu dostane určité procentuální „slevy“ z nákladů exekuce za splnění zákonem stanovených podmínek, a přitom zohlednit snížení exekutorovy činnosti vedoucí k vynucení povinnosti podle exekučního titulu na povinném. Dále naznačuje, že účelem § 5 odst. 1 druhé věty ET je pouze odstranit výkladový problém týkající se konstrukce „vymožené plnění“, načež tato věta byla vložena do ET proto, že

---

³⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 11.06.2009, sp. zn. II. ÚS 233/09.

v praxi činil problém ohledně toho, zda lze „vymoženým plněním“ rozumět jen to, co bylo vymoženo výlučně exekutorem a s jeho zásluhou, či každé plnění poskytnuté povinným směřující ke splnění exekučním titulem stanovené povinnosti po nařízení exekuce.

V některých případech nastala pochybnost i o tom, zda-li se jedná o plnění vymožené jen na základě činnosti exekutora či plnění „dobrovolné“, mimo přímou exekuci. Soudce se neztotožňuje s výkladem „dobrovolného“ plnění po nařízení exekuce bez součinnosti exekutora, neboť dle jeho názoru již pouhé vědomí, že věc je v rukou exekutora, přispívá ke splnění vymáhané povinnosti, a že se s okamžikem vydání usnesení o nařízení exekuce a pověření exekutora pojí již určité exekutorovo přičinění. Dále poznamenává, že určitá „paušalizace“ nákladů řízení je v soudních procesech akceptována se všeobecným konsensem, nicméně se neodvíjí od složitosti, odbornosti či přičinění odborníků, avšak je odvíjena od předmětu sporu, v případě peněžitého plnění procentuálním vyjádřením, u nepeněžitého plnění sazbou stanovenou v zákoně č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

2.3 Vlastní úvahy nad náhradou nákladů exekuce při upuštění od provedení exekuce

Exekutor podle předchozí právní úpravy upustil od exekuce právě tehdy, jestliže povinný splnil do určité doby vymáhanou povinnost a zároveň uhradil náklady exekuce v plné výši. Po upuštění vznikl povinnému nárok na snížené náklady exekuce. Aby toho dosáhl, musel urgovat exekutora, aby mu vrátil to, oč se náklady exekuce snížily. Lze usoudit, že tato předchozí právní konstrukce byla striktně nevyhovující. Předně, aby mohlo být od provedení exekuce upuštěno, bylo třeba, aby náklady exekuce uhradil povinný v plné výši a následně byl oprávněn po exekutorovi požadovat vrácení části jim uhrazených nákladů exekuce. Tímto fakticky pro exekutora ani pro povinného nebylo exekuční řízení u konce a bylo třeba se vyrovnat na nákladech exekuce. Účelem exekučního řízení je vymožení povinnosti na povinném, spočívající zejména v zaplacení finanční částky. Mnoho případů vyústilo až do fáze samotného provedení exekuce z toho důvodu, že povinný neměl dostatek finančních prostředků k zaplacení vymáhané částky a nákladů exekuce. V některých případech, kdy náklady exekuce dosahovaly i statisícových částek, povinný nebyl s to je splatit, avšak snížení nákladů exekuce o 50 %, popř. 70 % původní výše, bylo pro něj z hlediska platební schopnosti přijatelnější. Snad i z toho důvodu se zákonodárce v tzv. listopadové novele EŘ obrátil na řešení, kdy se ještě před samotným upuštěním od provedení exekuce vyžaduje na povinném, aby uhradil již snížené náklady exekuce. Tím se zamezuje následnému vyrovnání

se mezi povinným a exekutorem a případným sporům vznikajících z těchto nelogických situací.

Jelikož nám zákon nestanoví výklad pojmu „vymožené plnění“, nezbyvá než najít odpověď v rozhodnutích soudů. I jednotliví soudci však nejsou s to sjednotit se ve svých názorech. Jedni považují za vymožené plnění jen takové, kdy fakticky dojde k poškození majetkových hodnot exekutorem v rámci provádění exekuce, jiní za vymožené plnění považují každé, které bylo učiněno po vydání exekučního příkazu. Osobně se v určitých bodech ztotožňuji s odlišným stanoviskem soudce Vladimíra Kůrky v tom, že již pouhé nařízení exekuce a následné vydání exekučního příkazu je u některých povinných dostatečným impulsem ke splnění povinnosti vyplývající z exekučního příkazu, bez kterého by svých povinností nedostáli. V některých situacích povinný prozřetelně „dobrovolně“ splní exekuční povinnost nevidaje již jiné východisko ze své situace ve snaze docílit tímto alespoň určitých „výhod“ v „nevýhodné“ situaci spočívající ve „slevě“ na nákladech exekuce. Myslím si, že je třeba činit rozdíly mezi povinnými, kteří situaci řeší „dobrovolným“ splněním povinnosti a následným upuštěním od provedení exekuce, a těmi povinnými, kteří se s obsahem exekučního příkazu nesmíří a v naději, že se určitým způsobem vyhnou plnění povinnosti, způsobí přímé provedení exekuce poškozením majetkových hodnot způsobem určeným v exekučním příkazu, tedy nedobrovolným odnětím majetkových hodnot, nezdědka s fyzickým odporem povinného a spojeným s dalšími problémy a oddalováním ukončení exekučního řízení. Z toho důvodu se domnívám, že je opravdu třeba zvýhodnit ty povinné, kteří plní „dobrovolně“ do 15 dnů od doručení usnesení o nařízení exekuce s výzvou ke splnění povinnosti a snížených nákladů a snížení odměny exekutora o 50 %, resp. 70 % z původní výše mi přijde jako nemalá velkorysost zákonodárce.

3 ZASTAVENÍ EXEKUCE

3.1 Charakteristika zastavení exekuce

3.1.1 Zastavení exekuce versus zastavení výkonu rozhodnutí

Zastavení exekuce je vedle upuštění od provedení exekuce dalším způsobem ukončení nařízené exekuce. Oproti upuštění od provedení exekuce se jedná o institut, který je znám EŘ i OSŘ. Právní úprava zastavení v obou právních předpisech se velmi podobá, existují však i rozdíly.

Předně je možno zastavit exekuci z důvodů, pro které lze zastavit výkon rozhodnutí. EŘ výslovně neuvádí důvody pro zastavení exekuce, je tudíž nutno aplikovat ustanovení § 52 odst. 1 EŘ, podle kterého se pro exekuční řízení přiměřeně použijí ustanovení OSŘ. Jak výkon rozhodnutí, tak i exekuci lze zastavit na návrh nebo i bez návrhu. Dále je v obou řízeních možné, aby bylo na oprávněném vyžadováno složení zálohy na náklady výkonu rozhodnutí, popřípadě exekuce. Podobná úprava je dána i při rozhodování o nákladech řízení.

Odlišnosti lze spatřovat v tom, že v rámci exekučního řízení se mohou vyskytnout některé důvody pro zastavení exekuce, které vyžadují odlišný postup v důsledku institutu upuštění od provedení exekuce, který se v soudním výkonu rozhodnutí nevyskytuje. EŘ také, narozdíl od OSŘ, umožňuje exekuci zastavit pro nesložení zálohy na náklady exekuce oprávněným, s výjimkou osvobození oprávněného podle zvláštních předpisů nebo s výjimkou exekuce k vymožení výživného nezletilého dítěte, neboť se vyžaduje upřednostnit zájem na ochraně dítěte. Exekuci lze zastavit i z důvodů jiných, neobsažených v § 268 odst. 1 OSŘ. Tyto důvody můžeme nalézt na jiných místech OSŘ nebo i v jiných zákonech, např. v zákoně č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci výkonu rozhodnutí rozhoduje o zastavení výkonu rozhodnutí výlučně soud, na rozdíl od exekučního řízení, kdy je zastavení exekuce obecně svěřeno exekutorovi, exekuční soud činí rozhodnutí o zastavení exekuce jen v některých případech. Soud o zastavení výkonu rozhodnutí rozhoduje formou usnesení. Rovněž exekutor o zastavení exekuce rozhoduje usnesením a zastavení exekuce oznamuje zákonem stanoveným osobám sdělením podle § 46 odst. 7 EŘ. I exekuční soud rozhoduje o zastavení exekuce usnesením, jestliže exekuce nebyla zastavena exekutorem.

3.1.2 Zastavení exekuce versus zastavení exekučního řízení

Zastavení exekuce je třeba nezaměňovat se zastavením exekučního řízení. „K zastavení exekučního řízení dochází na základě vadného návrhu na zahájení exekuce nebo neexistence podmínek řízení, které EŘ, popřípadě OSŘ vyžaduje.“³⁶ Jestliže návrh na zahájení exekučního řízení adresovaný exekutorovi neobsahuje všechny stanovené náležitosti, je nesrozumitelný nebo neurčitý, popřípadě není k návrhu přiložen exekuční titul a není ve stanovené lhůtě opraven či doplněn, jedná se o procesní vady, které způsobují zastavení exekučního řízení. Z citované literatury dále vyplývá, že zastavení exekučního řízení přichází v úvahu jen tehdy, není-li exekuce dosud pravomocně nařízena. Naproti tomu, „zastavení exekuce spočívá v zastavení provádění exekuce, tedy vlastní realizace vymáhání povinnosti“.³⁷ Zastavení exekuce nastává po právní moci usnesení o nařízení exekuce. Jednotlivé důvody zastavení exekuce jsou rozebrány níže.³⁸

O zastavení exekučního řízení rozhoduje exekuční soud, a to na návrh exekutora nebo i bez návrhu. Zastavení řízení je upraveno v § 39 EŘ a může k němu dojít i z důvodů uvedených v § 104 OSŘ pro absenci podmínek řízení, které nelze odstranit, a v § 96 odst. 2 OSŘ pro zpětvzetí návrhu na nařízení exekuce oprávněným. O zastavení exekučního řízení rozhoduje exekuční soud usnesením a při zastavení exekučního řízení podle § 39 EŘ je usnesení svou povahou, podle zásad, na kterých je postaven OSŘ, usnesením o odmítnutí návrhu dle § 43 odst. 2 OSŘ.

3.1.3 Důvody pro zastavení exekuce

V průběhu exekučního řízení se mohou po nařízení exekuce vyskytnout okolnosti, které komplikují průběh řízení a brání úspěšnému vynucení vymáhané povinnosti. Některé z těchto okolností vedou k zastavení exekuce. Způsobují, že k předpokládanému účelu exekučního řízení, tedy úspěšnému vynucení povinnosti, nedojde. Dříve, než exekutor, popřípadě soud, exekuci zastaví, musí zkoumat, zda nejsou splněny podmínky pro upuštění od provedení exekuce podle § 46 odst. 5 EŘ. Důvody pro zastavení exekuce je třeba dovozovat z podpůrného použití OSŘ, jelikož nejsou v EŘ výslovně upraveny. Podle ustanovení § 268 odst. 1 OSŘ lze zastavit exekuci pro tyto důvody:

---

³⁶ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 200.

³⁷ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 200.

³⁸ Viz. kapitola 3.1.3.

- a) exekuce byla nařízena, ačkoliv se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným;
- b) rozhodnutí, které je podkladem pro exekuci, bylo po nařízení exekuce zrušeno nebo se stalo neúčinným;
- c) zastavení exekuce navrhl ten, kdo navrhl její nařízení;
- d) exekuce postihuje věci, které jsou z exekuce vyloučeny;
- e) průběh exekuce ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí nákladů exekuce;
- f) bylo pravomocně rozhodnuto, že exekuce postihuje majetek, k němuž má někdo právo nepřipouštějící exekuci;
- g) po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané, ledaže byla tato exekuce již provedena; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude exekuce zastavena i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku;
- h) exekuce je nepřípustná, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

K zastavení exekuce dle ustanovení § 268 odst. 1 písm.a) OSŘ dochází tehdy, jestliže exekuční titul, na základě kterého byla exekuce nařízena, není vykonatelný, a nevykonatelnost exekučního titulu je namítána po právní moci usnesení o nařízení exekuce. Takovým situacím by se mělo předcházet, neboť základem pro nařízení exekuce je právě vykonatelný exekuční titul, bez něhož exekuce nemůže být nařízena. Přesto se v řadě případů stává, že exekuce je nařízena i přes chybný exekuční titul. Nedostatky vykonatelnosti exekučního titulu lze především spatřovat v tom, že exekuční titul není doručen povinnému. Vykonatelnost exekučního titulu zkoumá exekuční soud před nařízením exekuce, ale i kdykoliv v jeho průběhu, nejčastěji na návrh povinného. Exekuční soud nezkoumá, zda povinný před nařízením exekuce splnil svou povinnost či nikoliv, avšak postačuje mu, kromě dalších zákonem vyžadovaných podmínek pro nařízení exekuce, pokud oprávněný v návrhu na nařízení exekuce tvrdí, že povinný uloženou povinnost nesplnil. Námitka splnění vymáhané povinnosti při nařizování exekuce povinným ve většině případů nepřipadá v úvahu, neboť se povinný o nařizování exekuce ani nedozví, a jako taková může být významná až v řízení o zastavení exekuce. Jestliže byla povinným před nařízením exekuce splněna vymáhaná povinnost, avšak exekuce byla nařízena, je to důvodem pro zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ. „Doloží-li povinný při podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, že povinnost vůči oprávněnému splnil, není to důvodem ke změně rozhodnutí exekučního soudu tak, že se návrh na nařízení exekuce zamítá, nýbrž k zastavení exekuce.“³⁹ Náklady exekuce

---

³⁹ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck 2001, s. 125.

hradí ten, kdo zastavení exekuce zavínil. Ve většině případů se bude jednat o oprávněného, který si, ať už úmyslně nebo nevědomky, neověřil před podáním návrhu na nařízení exekuce splnění povinnosti povinným.

Podle ustanovení § 268 odst.1 písm. b) OSŘ dojde k zastavení exekuce tehdy, jestliže rozhodnutí, které je podkladem pro exekuci, bylo po nařízení exekuce zrušeno nebo se stalo neúčinným. Exekuční titul je podkladem pro nařízení exekuce a bez něj nelze exekuci provést. Byla-li již však nařízena, je třeba ji zastavit. Jakmile se exekutor dozví, že exekuční titul byl zrušen nebo se stal neúčinným, v kterémkoliv stádiu řízení exekuci i bez návrhu zastaví, jestliže se zastavením souhlasí oprávněný. Ke zrušení rozhodnutí, na základě kterého byla exekuce nařízena, může dojít například.:

- zrušením pravomocného rozhodnutí dovolacím soudem podle § 243b odst. 1 a 2 OSŘ
- zrušením předběžně vykonatelného rozsudku odvolacím soudem podle § 221 OSŘ
- zrušením pravomocného rozhodnutí podle § 163 OSŘ
- zrušením předběžného opatření podle § 77 odst. 2 OSŘ
- zrušením usnesení o schválení smíru podle § 99 odst. 3 OSŘ
- zrušením rozhodnutí ÚS podle § 82 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu

Neúčinným rozhodnutím je například:

- rozhodnutí o výchově a výživě nezletilého dítěte vydané podle § 50 zákona č. 94/1963 Sb.,o rodině, neúčinným se stává dnem právní moci rozvodu rodičů
- rozhodnutí o výživném manžela, které se stává neúčinným právní mocí rozvodu jeho manželství
- rozhodnutí o výživném rozvedené manželky, které se stává neúčinným dnem, kdy uzavře nové manželství⁴⁰

Aby mohlo dojít k zastavení exekuce, vyžaduje se, aby zrušovací rozhodnutí nabylo právní moci. Neúčinné rozhodnutí je takové, které ztratilo předpokládané účinky, na rozdíl od zrušeného rozhodnutí ale nadále existuje.

Podle § 268 odst. 1 písm. c) OSŘ je možné exekuci zastavit jen tehdy, navrhně-li to oprávněný. Tento důvod zastavení je výrazem dispoziční zásady exekučního řízení. Z návrhu musí přímo vyplývat, že oprávněný projevuje vůli, aby jím nařízená exekuce byla zastavena. V návrhu nemusí být uveden důvod, pro který exekuci navrhuje zastavit. Nejčastěji půjde

---

⁴⁰ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck 2001, s. 116.

o případ, kdy povinný uhradí svůj závazek v plné výši nebo ve výši, která oprávněnému postačuje.⁴¹ Návrh na zastavení exekuce pro tento důvod nemůže podat povinný.

Důvod zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. d) OSŘ se týká jen exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí, respektive věcí, které jsou z exekuce vyloučeny podle § 321 a § 322 OSŘ. K zastavení exekuce může dojít ohledně jedné věci, ale může se týkat i celé exekuce. Při zastavení exekuce ohledně jedné věci nebo i více věcí, může být soupis exekučovaných věcí doplněn o potřebný rozsah. O zastavení rozhoduje exekutor, popřípadě exekuční soud, na návrh i bez návrhu, nejčastěji na návrh povinného. Jestliže jsou exekucí postiženy jiné než movité a nemovité věci, kterými jsou například pohledávky nebo jejich části, které nepodléhají exekuci, dochází k zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ.

K zastavení podle § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ dojde tehdy, když je zřejmé, že výtěžek exekuce nebude stačit k úhradě vymáhané povinnosti ani k pokrytí nákladů exekuce. Jedná se o takové případy, kdy po zjištění majetku povinného vyjde najevo, že povinný nemá žádný majetek nebo jen majetek nepatrné hodnoty, popřípadě je v jeho vlastnictví majetek nepodléhající exekuci. V praxi se bude jednat pouze o movité věci, neboť v případě nemovitosti bude téměř vždy hodnota majetku dosahovat alespoň nákladů na provedení exekuce. Jestliže oprávněný nesouhlasí se zastavením exekuce pro tento důvod, exekutor jej vyzve, aby navrhl, jaké úkony směřující ke zjištění majetku povinného má exekutor v dané věci ještě provést.

K zastavení podle § 268 odst. 1 písm. f) OSŘ dojde tehdy, jestliže bylo pravomocně rozhodnuto, že exekuce postihuje věc, k níž má třetí osoba právo nepřipouštějící exekuci. Toto ustanovení reaguje na vylučovací žalobu dle § 267 OSŘ. Účelem exekučního řízení je postihnout majetek, který náleží povinnému. Je tedy nepřipustné, aby byl exekucí postížen majetek náležející třetí osobě. Tato osoba se může domáhat svého práva k majetku, který byl zapsán do soupisu, vylučovací žalobou. Nejčastěji bude postižena osoba, která má s povinným spoluvlastnické právo k věci. Vyhoví-li soud vylučovací žalobě, exekuce na vylučovanou věc bude zastavena, je-li vylučovací žaloba zamítnuta, je exekuce na danou věc přípustná.⁴²

Dalším důvodem zastavení podle § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ je, pokud po vydání exekučního titulu zaniklo právo jím přiznané, ledaže byla exekuce již provedena; bylo-li

---

⁴¹ NOVOTNÝ, Pavel. *Exekuční řád, praktická příručka pro věřitele*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2001, s. 37.

⁴² Výjimkou ze zásady, že exekucí lze postihnout výlučně majetek povinného, je majetek manžela povinného náležejícího do společného jmění manželů. Osobní majetek manžela povinného je však nedotknutelný.

právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude exekuce zastavena i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku. Aby mohlo exekuční řízení proběhnout, exekučním titulem stanovené hmotné právo musí trvat. Mohou však nastat okolnosti, které znamenají zánik tohoto práva a exekutor k nim musí přihlédnout. Tehdy je exekuce nepřipustná, jedná se však o „nepřipustnost relativní, vyžaduje se tedy, aby povinný tuto nepřipustnost namítl návrhem na zastavení exekuce.“⁴³ K zániku práva dochází z různých důvodů. Podle OZ dochází k zániku práva splněním dluhu, dohodou, nemožností plnění, uplynutím doby, smrtí dlužníka nebo věřitele, započtením, narovnáním. V ObZ se vyskytují ustanovení o zániku závazku splněním, o zániku nesplněného závazku a o započtení pohledávek. Nejčastějším důvodem pro zastavení exekuce z tohoto důvodu je námitka splnění vymáhané pohledávky. Musí se však jednat o splnění mimo rámec přímé exekuce.⁴⁴ Jestliže oprávněný zpochybňuje tvrzení povinného o zániku pohledávky, například započtením, je možno námitku povinného o započtení pohledávek v řízení o zastavení exekuce posoudit, oproti fázi nařízení exekuce. Je na povinném, aby „skutečnosti zániku vzájemných pohledávek účastníků započtením, o které se opírá tvrzený důvod k zastavení exekuce, prokázal“.⁴⁵

Ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) je „obecným důvodem zastavení exekuce, který zahrnuje všechny případy absolutní nepřislušnosti exekuce, které nejsou podchyceny v žádném jiném ustanovení“.⁴⁶ Předpokladem je porušení zásad, na kterých je postaveno exekuční řízení, nebo účelu, k němuž exekuce směřuje. Důvody vedoucí k zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ mohou spočívat v promlčení práva, v postižení pohledávek, které jsou z exekuce vyloučeny, ve vydání exekučního titulu orgánem, který k vydání nebyl příslušný, v nedostatku procesních podmínek. Předchozí právní úprava vyžadovala, aby byla „exekuce před jejím zastavením prohlášena za nepřipustnou, hovořilo se o tzv. dvoufázovosti řízení, nyní se exekuce z důvodu její nepřipustnosti zastavuje bez vydání předchozího rozhodnutí“.⁴⁷

OSŘ hovoří i o jiných důvodech zastavení exekuce, například při exekuci prováděné srážkami ze mzdy, kdy exekutor probíhající exekuci podle §268 odst. 2 OSŘ zastaví, jestliže povinný provedl z vymáhané peněžité pohledávky oprávněného srážku stanovenou zvláštními

---

⁴³ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck 2001, s. 124.

⁴⁴ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck 2001, s. 125.

⁴⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22.10. 2009, sp. zn. 20 Cdo 2608/2007.

⁴⁶ HLAVSA, Petr. *Exekuční řád: zákon č. 120/2001 Sb. (a zákon č. 119/2001 Sb.) s výkladem a prováděcími předpisy*. Praha: Linde - Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, s. 66.

⁴⁷ HLAVSA, Petr. *Občanský soudní řád, soudní řád správní a předpisy související s výkladem nových ustanovení*. 2. vydání. Praha: Linde Praha, a.s. – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2003, s. 238.

předpisy a odvedl tuto srážku příslušnému orgánu, a to v rozsahu, v jakém byl povinen tuto srážku provést nebo dle § 290 OSŘ, jestliže povinný nepobírá po dobu jednoho roku mzdu; při zániku zástavního práva bude dle § 268 odst. 3 OSŘ zastavena exekuce prodejem zástavy.

3.1.4 Aktivní legitimace k podání návrhu na zastavení exekuce

K zastavení exekuce může dojít na návrh nebo i bez návrhu. Podle předchozí právní úpravy nebylo výslovně stanoveno, kdo byl k podání návrhu aktivně legitimován. Z § 55a EŘ bylo možno dovodit, že návrh na zastavení podávají účastníci exekučního řízení. Účastníkem exekučního řízení je dle § 36 EŘ oprávněný, povinný a manžel povinného, jsou-li exekučním příkazem postiženy věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty náležející do společného jmění manželů. Pro tuto ideu svědčil i odkaz EŘ na použití OSŘ v případech výslovně neupravených v EŘ, kdy nařízenou exekuci soud zastaví na návrh nebo i bez návrhu.⁴⁸ Z toho vyplývaly dvě skutečnosti. Předně zákon pouze určoval, že k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) mohlo dojít na základě návrhu, aniž by přesně označoval, kdo je k podání návrhu oprávněn, a dále o zastavení exekuce mohl soud rozhodnout i z úřední povinnosti, aniž by byl návrh podán. Tomuto zpravidla předcházela podnět, ze kterého soud vyvodil důvody pro zastavení exekuce. Z judikatury NS mi vyplývá, že soudy před účinností tzv. listopadové novely EŘ návrhy na zastavení exekuce neposuzovaly podle toho, která osoba návrh na zastavení exekuce podala, zda to byl oprávněný nebo povinný, ale podle toho, zda existovaly důvody pro zastavení exekuce. Proto připouštěly návrhy na zastavení exekuce podané oprávněným⁴⁹ i povinným⁵⁰. Tzv. listopadovou novelou bylo do EŘ začleněno ustanovení, podle kterého návrh na zastavení exekuce mohou podat účastníci řízení. Povinný je v podání návrhu omezen patnáctidenní lhůtou, která běží ode dne, kdy se dozvěděl o důvodu zastavení exekuce.⁵¹ Lze tedy usoudit, že povinný je oprávněn podat návrh na zastavení exekuce z důvodů, pro které lze exekuci zastavit, vyjma důvodu dle § 268 odst. 1 písm. c) OSŘ, který je výhradně určen oprávněnému. Možnost oprávněného podat návrh na zastavení exekuce je výrazem jeho dispozičního práva, neboť exekuce nemůže být vedena proti jeho vůli a podá-li návrh na zastavení exekuce, musí být tato zastavena. Aktivně legitimovanými k podání

---

⁴⁸ § 269 odst. 1 OSŘ.

⁴⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 2571/2008.

⁵⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.6.2009, sp. zn. 20 Cdo 3296/2007.

⁵¹ § 55 odst. 1 EŘ.

návrhu na zastavení exekuce jsou i jiné osoby, než účastníci exekučního řízení, o kterých to stanoví judikatura⁵² nebo zákon⁵³.

I když právní úprava před účinností tzv. listopadové novely EŘ nebyla ohledně aktivní legitimace přesná, správně soudy dovozovaly oprávnění k podání návrhu na zastavení exekuce všemi účastníky řízení. Myslím si, že exekuční řízení se ve velké míře dotýká jak oprávněného, tak povinného, a proto by měli mít tyto možnost s průběhem exekuce disponovat, tedy i exekuci zastavit. Přece jestliže jsou splněny podmínky pro zastavení exekuce, může být exekutorem zastavena a je bezvýznamné, zda-li se tak stalo na návrh povinného nebo oprávněného. Tímto postupem jsou i šetřeny náklady řízení a nedochází k protahování řízení o čas, který by exekutor strávil posuzováním aktivní legitimace k podání návrhu na zastavení exekuce.

V praxi mohou nastat případy, kdy sice fakticky dojde k zániku práva oprávněného, povinný však nepodá návrh na zastavení exekuce. Jestliže dříve, než dojde k přímé exekuci, povinný splní vymáhanou povinnost, avšak k zastavení exekuce nedojde, není v rozporu se zákonem, když bude následně provedena dražba majetku. NS konstatoval, že „řízení o výkon rozhodnutí (exekuce) je rozdělen do relativně samostatných fází, přičemž v žádné z těchto fází zákon nepřipouští, aby se soud (dle nové právní úpravy exekutor) zabýval tím, zda povinný vymáhanou povinnost zcela nebo zčásti splnil či nikoliv. To, že povinný vymáhanou povinnost dobrovolně uhradil v průběhu řízení o výkon rozhodnutí (exekuce), lze zohlednit pouze v řízení o zastavení (nařízeného) výkonu rozhodnutí (exekuce)“⁵⁴, a jestliže vymáhanou povinnost povinný splnil a k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) nedošlo, je v souladu se zákonem následné zpeněžení majetku povinného. Z toho důvodu se nelze úspěšně bránit proti usnesení o udělení příklepu při dražbě movitých a nemovitých věcí, neexistuje-li pro obranu jiný důvod, který by způsobil změnu usnesení o udělení příklepu.

3.1.5 Návrh na zastavení exekuce vs. odvolání proti usnesení o nařízení exekuce

Návrh na zastavení exekuce je třeba odlišovat od odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Návrh na zastavení exekuce přichází v úvahu tehdy, jestliže po nařízení exekuce nastane některý ze zákonem stanovených důvodů, pro který nelze v exekuci dále pokračovat. Odvolání proti usnesení o nařízení exekuce se použije v těch případech, kdy již exekuce byla

---

⁵² Dle rozhodnutí sp.zn. 20 Cdo 4243/2008 je oprávněn k podání návrhu na zastavení exekuce exekutor, pokud jde o náklady exekuce. Toto rozhodnutí vychází z právní úpravy před účinností tzv. listopadové novely EŘ, za současné právní úpravy, kdy o zastavení exekuce rozhoduje exekutor, by v takovém případě rozhodl bez návrhu.

⁵³ Např. plátce mzdy dle § 290 odst. 1 OSŘ.

⁵⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.5.2006, sp. zn. 20 Cdo 2347/2005.

nařízena, ale pro existenci určitého důvodu, tzv. rozhodné skutečnosti, být nařízena vůbec neměla.

Za dřívější právní úpravy, kdy se návrh na zastavení exekuce adresoval soudu, docházelo v praxi často k situacím, kdy soudu došlo podání, z něhož nebylo na první pohled zřejmé, zda se jedná o návrh na zastavení exekuce nebo o odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Odvolání musí obsahovat námitky skutečností rozhodných pro nařízení exekuce. V opačném případě, tedy jestliže odvolání neobsahuje námitky rozhodných skutečností nebo neobsahuje-li vůbec žádné skutečnosti, soud odvolání odmítne.⁵⁵ V návrhu na zastavení exekuce musí být také uvedeny skutečnosti, které odůvodňují zastavení nařízené exekuce. Neobsahuje-li podání učiněné vůči soudu v záhlaví své označení, popřípadě osoba, která tento úkon učinila, neuvede, zda tímto sleduje zastavení exekuce nebo zrušení usnesení o nařízení exekuce, nebo zda podání označí v rozporu s tím, oč usiluje, je třeba podání zkoumat z pohledu ustanovení § 41 odst. 2 OSŘ, které říká, že soud posuzuje každý úkon podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen. I při této zásadě činilo soudům problémy posuzovat, zda se jednalo o odvolání proti usnesení o nařízení exekuce nebo o návrh na zastavení exekuce. K této problematice se vyjadřoval NS ve svém stanovisku sp. zn. Cpj 159/79⁵⁶, kde zdůraznil, že „obsahuje-li podání povinného výlučně námitky, které mohou být důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce), má být podání posouzeno jako návrh na zastavení tohoto výkonu (exekuce), i když bylo označeno jako odvolání“.⁵⁷

Současná právní úprava stanoví, že se návrh na zastavení exekuce podává u pověřeného exekutora, nikoliv již u soudu. Z toho může mylně vyplynout, že podání, které je učiněno vůči soudu, bude odvoláním proti usnesení o nařízení exekuce, a podání adresované exekutorovi bude návrhem na zastavení exekuce. Může dojít k situaci, kdy povinný bude návrh na zastavení exekuce adresovat soudu, kterýžto již o zastavení exekuce nerozhoduje (souhlasí-li všichni účastníci se zastavením exekuce). Za této situace jsou práva povinného chráněna prostřednictvím § 55b odst. 4 EŘ, podle kterého, je-li úkon adresován exekučnímu soudu namísto exekutora, je lhůta zachována a nedojde k tomu, že by povinný zmeškal podání návrhu na zastavení exekuce.

I přesto je na exekučním soudu i exekutorovi, aby posoudili, zda doručené podání povinného je odvoláním proti usnesení o nařízení exekuce nebo návrhem na zastavení

---

⁵⁵ § 44 ods. 7 EŘ.

⁵⁶ Stanovisko Nejvyššího soudu přijaté dne 18.2.1981, sp. zn. Cpj 159/79, Sbirka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 9-10/1981, poř. č. 21.

⁵⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.3.2008, sp. zn. 20 Cdo 3552/2006.

exekuce. Současná právní úprava se snaží spíše jen vyvarovat se situacím, kdy bude povinný adresovat své podání nepříslušnému orgánu.

3.1.6 Postup při zastavování exekuce

Nová právní úprava EŘ v § 55 odst. 1 stanoví, že návrh na zastavení exekuce se adresuje pověřenému exekutorovi. Tímto se sleduje zrychlení postupu exekučního řízení, zefektivnění a odlehčení činnosti soudů, navíc exekutor může exekuci zastavit „operativněji než soud a tím zajistit rychlejší deblokaci majetku povinného“.⁵⁸ K zastavení exekuce může dojít na návrh nebo i bez návrhu. Lhůta pro podání návrhu na zastavení exekuce povinným je 15 dnů a běží od doby, kdy se povinný dozví o důvodu zastavení exekuce. Jakmile dojde exekutorovi návrh na zastavení exekuce, obrátí se v souladu s § 55 odst. 2 EŘ na ostatní účastníky, aby se do 15 dnů od doručení návrhu vyjádřili, zda se zastavením exekuce souhlasí, a nesouhlasí-li s tvrzeními obsaženými v návrhu, aby se k němu vyjádřili a předložili listiny k prokázání svých tvrzení. Jestliže ostatní účastníci souhlasí se zastavením exekuce, exekutor do 30 dnů od marného uplynutí lhůty k vyjádření, popřípadě od souhlasného vyjádření účastníků, exekuci usnesením zastaví a po právní moci usnesení oznámí skončení exekuce osobám uvedeným v § 46 odst. 7 EŘ. Jestliže účastníci se zastavením exekuce nesouhlasí, je na exekučním soudu, aby posoudil důvodnost zastavení exekuce. Exekutor postoupí návrh na zastavení exekuce spolu s exekučním spisem a stanovisky účastníků exekučnímu soudu, aby o zastavení exekuce rozhodl. V usnesení o zastavení exekuce exekutor nebo exekuční soud vyčíslí náklady exekuce a náklady oprávněného a zaváže k jejich úhradě toho účastníka, který exekuci zavinil. „Usnesení o zastavení exekuce je vykonatelné ihned.“⁵⁹

Exekutor může být jedna z prvních osob, která se dozví o skutečnostech, které odůvodňují zastavení exekuce. V takovém případě může sám iniciovat zastavení exekuce, přičemž se vyžaduje pouze souhlas oprávněného. Neposkytne-li oprávněný tento souhlas, exekuce nemůže být v této fázi řízení zastavena a návrh na zastavení exekuce se doručí exekučnímu soudu k rozhodnutí.

Exekuční soud nemusí vyčkat podnětu exekutora k zastavení exekuce a může exekuci zastavit i bez návrhu. Takto postupuje zejména tehdy, dozví-li se z podnětu třetích osob o existenci důvodů vedoucích k zastavení exekuce nebo tehdy, aby napravil či zhojil

---

⁵⁸ Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění EŘ ze dne 17.4.2009, PSP, tisk 804/0. ASPI [databáze].

⁵⁹ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitá plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2007, s. 142.

pochybení, která shledal ze své úřední povinnosti. Exekuční soud by měl před tím, než rozhodne o zastavení exekuce bez návrhu, informovat se u exekutora o průběhu exekučního řízení a o tom, zda-li již o zastavení exekuce nerozhodl. Jestliže o zastavení exekuce rozhoduje exekuční soud, činí tak, stejně jako exekutor, usnesením.

3.2 Náhrada nákladů exekuce při zastavení exekuce

Při rozhodování o zastavení exekuce činí časté problémy otázka náhrady nákladů exekuce. Problémy jsou zapříčiněny nedokonalou právní úpravou, která staví na principu zavinění na zastavení exekuce. Vznikají proto pochybnosti, kdo zavinil zastavení exekuce, a po které straně má exekutor vyžadovat náhradu nákladů exekuce. Rozhodování o náhradě nákladů exekuce je tak odvislé od konkrétních okolností daného případu.

3.2.1 Právní úprava nákladů exekuce při zastavení exekuce

I když exekuční řízení nedospěje v důsledku zastavení exekuce do stádia vymožení vymáhané povinnosti, je třeba, aby exekutor, popřípadě exekuční soud, v usnesení o zastavení exekuce uložil některému z účastníků náhradu nákladů exekuce, včetně odměny exekutora.

Výši odměny exekutora stanoví ET. Podle § 11 odst. 2 ET činí odměna exekutora při zastavení exekuce 3 000 Kč. Tato odměna náleží exekutorovi, když je v usnesení o nařízení exekuce pověřen a posléze dojde k zániku pověření exekutora k provedení exekuce v důsledku zastavení exekuce. Odměna náleží exekutorovi bez ohledu na to, zda ve věci učinil určitý úkon. Nevyžaduje se tedy, aby exekutor podnikl v dané věci kroky vedoucí k úspěšnému provedení exekuce, je odměňován již za to, že byl v usnesení o nařízení exekuce pověřen provedením exekuce. To se uplatní převážně tehdy, když k zastavení exekuce dojde v krátkém časovém okamžiku po nařízení exekuce, zejména plní-li povinný dobrovolně mimo rámec přímé exekuce (neuhradí však náklady exekuce, jinak by byly splněny podmínky pro upuštění od provedení exekuce). Opačný případ by znamenal zjišťování skutkového stavu, totiž zda exekutor v dané věci úkony vykonal, což však z EŘ nevyplývá.⁶⁰ Exekutorovi odměna nenáleží, jestliže zastavení exekuce sám zavinil. V takovém případě má nárok pouze na náhradu výdajů vynaložených v souvislosti s exekuční činností.⁶¹ Exekutor způsobí zastavení exekuce zejména tehdy, jestliže při provádění exekuce nepostupuje v souladu se zákonem, například zahrne do soupisu věci, které exekucí být postiženy nesmí.

---

⁶⁰ Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22.12.2003, sp. zn. 19 Co 559/2003.

⁶¹ § 11 odst. 4 a 5 ET.

Je třeba poukázat na dřívější a současnou právní úpravu náhrady nákladů exekuce při zastavení exekuce. Před účinností novely č. 347/2007 Sb., kterým se mění EŘ, § 89 EŘ stanovil, že „*dojde-li k zastavení exekuce, může soud uložit oprávněnému, aby nahradil náklady exekuce*“. Zákon předvídal jisté odchylky od obecné zásady náhrady nákladů exekuce povinným, na druhou stranu tyto odchylky vyjádřil velmi obecně. Ustanovení § 89 EŘ činilo v praxi nemalé potíže, neboť zákon nestanovil, za jakých podmínek se bude náhrada nákladů exekuce vyžadovat na povinném a kdy na oprávněném. To záleželo na uvážení soudů po zhodnocení konkrétních okolností daného případu a nezřídka se objevovaly případy, které si byly ve skutkových okolnostech podobné, ale soudy povolány je projednat se ve svých rozhodnutích při posuzování dané otázky lišily.

Obecně platí, že je-li naplněn účel exekučního řízení, tedy došlo-li na povinném k vynucení vymáhané povinnosti, kterou nebyl ochoten dobrovolně splnit, hradí náklady oprávněného a náklady exekuce právě povinný. Myslím si, že tato zákonná konstrukce je spravedlivá, neboť je to právě povinný, který nesplnil vynucovanou povinnost a zavinil tak zahájení exekučního řízení a vynaložení prostředků oprávněného na vymožení jeho pohledávky. Při zastavení exekuce je ale třeba zkoumat, kdo zavinil naplnění důvodu pro zastavení exekuce, kdo exekuci zavinil, a tomu uložit náhradu nákladů exekuce.

3.2.2 Záloha na náklady exekuce

Exekutor je oprávněn požadovat na oprávněném složení zálohy na náklady exekuce.⁶² Po doručení usnesení o nařízení exekuce může exekutor vyzvat oprávněného, aby do určité lhůty složil zálohu na náklady exekuce a neučiní-li tak, může exekuci zastavit. Exekutor tedy zastaví exekuci i pro nesložení zálohy, na rozdíl od OSŘ, podle kterého nesložení zálohy nevede k zastavení výkonu rozhodnutí. EŘ pojednává o záloze na náklady exekuce v ustanovení § 90 odst. 3 a v § 55 odst. 5 určuje důsledky nesložení zálohy oprávněným. Dle EŘ má být výše zálohy přiměřená, ET pak v § 12 odst. 1 stanoví, že konkrétní výši určuje sám exekutor, přičemž je stanovena maximální možná výše zálohy. Paragraf 12 odst. 2 ET stanoví, že „záloha na náklady provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky nesmí přesáhnout 50 % odměny podle § 6 ET s tím, že za základ odměny se považuje výše pohledávky, která má být vymožena, a u exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky nesmí přesáhnout 50 % odměny stanovené pro takovou exekuci v ustanovení § 7 až 10. Záloha na náklady provedení exekuce podle § 9 odst. 1 nesmí přesáhnout 3 000

---

⁶² § 90 odst. 3 EŘ.

Kč.“ Co se týče minimální výše zálohy, není zákonem výslovně stanovena, je však třeba vycházet z ustanovení § 6 odst. 3 ET, které stanoví minimální výši základu, ze kterého je třeba výši zálohy odvodit.⁶³

Lhůtu, do které je oprávněný povinen zálohu zaplatit, určuje exekutor. Dle NS lze tuto lhůtu přirovnat ke lhůtě soudcovské, kterou může na žádost oprávněného exekutor prodloužit, popřípadě žádost o prodloužení lhůty zamítnout. Marné uplynutí lhůty neznamena bezpodmínečně, že ji oprávněný nemůže již složit, může tak učinit do doby, než soud (po tzv. listopadové novele exekutor) z jejího nesložení vyvodí zákonem předvídané následky. Takto se NS vyjádřil ve svém rozhodnutí⁶⁴, že je-li záloha v době rozhodování soudu (nyní exekutora) složena a není-li dán jiný důvod pro zastavení exekuce, soud (nyní exekutor) exekuci nezastaví.

Zálohu lze vnímat jako preventivní prostředek exekutora, kterým se chrání proti nevázně míněným návrhům oprávněných na provedení exekuce a zároveň jsou zálohou kryty základní náklady exekutora na provedení exekuce. Spotřebovaná část zálohy se oprávněnému nevrací a stává se nákladem oprávněného. Po skončení exekuce si záloha vyžaduje být vyúčtována. Má-li při zastavení exekuce povinnost k náhradě nákladů exekuce oprávněný, uhradí tento na nákladech jen tu část, která převyšuje složenou zálohu. Je-li k náhradě nákladů povinen povinný, tvoří složená záloha náklad oprávněného a náklady exekuce, jež po povinném žádá exekutor, se o zálohu snižují.⁶⁵

3.2.3 Náhrada nákladů exekuce při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného

Největší problémy činila soudům otázka, komu přiznat náhradu nákladů exekuce při zastavení exekuce z důvodu § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ, tedy z důvodu nemajetnosti povinného.

V úvahu přicházely dva výkladové názory. První názor, zejména názor exekutorů, vycházel z § 3 odst. 1 EŘ, podle kterého exekutor vykonává exekuční činnost za úplatu. Na základě tohoto ustanovení se exekutoři domáhali uložení náhrady nákladů exekuce při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného na oprávněném a argumentovali tím, že v případě nemajetnosti povinného je téměř zcela nemožné domoci se náhrady nákladů exekuce na povinném, v důsledku čehož jim není zajištěna patřičná odměna za vykonávání exekutorské činnosti. V mnoha nálezech ÚS a rozhodnutích NS se exekutoři dovolávali své

---

⁶³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2008, sp. zn. 20 Cdo 2957/2006.

⁶⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.5.2009, sp. zn. 20 Cdo 609/2008.

⁶⁵ Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 přijaté dne 15.2.2006.

odměny za provádění exekucí a své návrhy odůvodňovali mimo jiné tím, že exekutor má při své činnosti srovnatelné postavení jako soudce, a tím, že je náhrada nákladů exekuce vymáhaná na nemajetném povinném, v konečném důsledku znamená, že fakticky nese náklady exekuce sám exekutor, přičemž se mu nedostává odměny za exekuční činnost a je tím ohrožena jeho materiální nezávislost. Materiální nezávislost nemůže být zajištěna pouhým příslibem odměny za vykonanou práci. Na základě toho se exekutoři domnívají, že zajištěním náhrady nákladů exekuce na povinném vede k porušení práv garantovaných Ústavou a LZPS, zejména k porušení zásady rovnosti uvedené v čl. 1 LZPS, když exekutorovi jako vykonavateli veřejné moci se nedostává (na rozdíl od soudců) patřičné odměny za exekuční činnost a rozhodnutí ukládající náhradu nákladů exekuce povinnému vede k zásahu do soudcovské nezávislosti garantované článkem 82 odst. 1 Ústavy.

Druhý výkladový názor se opírá o ustanovení § 271 OSŘ (s odkazem na ustanovení § 52 odst. 1 EŘ), podle kterého „dojde-li k zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí (exekuce), rozhodne soud o náhradě nákladů, které účastníkům prováděním výkonu rozhodnutí (exekuce) vznikly, podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) došlo“. Tento názor spočívá na zjišťování a posuzování všech okolností, které vedly k zastavení exekuce.

V rozhodovací činnosti soudů se objevovaly oba výkladové názory § 89 EŘ, a to i v případě rozhodování ÚS. Poněvadž senáty ÚS rozhodovaly o otázce uložení náhrady nákladů při zastavení exekuce rozdílně, uchýlilo se Plénum ÚS k vydání stanoviska, ve kterém sjednotilo rozhodovací postupy týkající se otázky náhrady nákladů exekuce v důsledku zastavení exekuce pro nemajetnost povinného. Při existenci jiných důvodů zastavení exekuce než dle § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ je stále na posouzení soudu, aby zjistil skutečné příčiny, které vedly k zastavení exekuce a podíl oprávněného a povinného na jejím zastavení. Ve svém stanovisku⁶⁶ ÚS vyjádřil závazný názor, že „není porušením čl. 11 a čl. 36 odst. 1 LZPS, jestliže obecný soud při rozhodování o nákladech exekuce za situace, že je exekuce zastavena pro nedostatek majetku na straně povinného a na straně oprávněného nelze shledat procesní zavinění na zastavení exekuce (při respektování požadavku náležité opatrnosti a uvážlivosti), přízná exekutorovi náhradu nákladů řízení vůči povinnému“. Ohledně názorů exekutorů, kteří poukazovali na § 3 odst. 1 EŘ, ÚS připodobnil postavení exekutorů k podnikatelům, kteří usilují v rámci své podnikatelské činnosti o dosažení zisku, avšak na vlastní riziko. Tak i exekutor má z úspěšně provedené exekuce zisk

---

⁶⁶ Stanovisko Pléna Ústavního soudu ze dne 12.9.2006, sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06.

v podobě odměny za provedení exekuce, avšak nese i riziko toho, že majetek povinného nebude stačit k úhradě nákladů exekuce. Dále ÚS zdůraznil, že když se exekutor rozhodne vykonávat exekutorskou činnost, zapsáním do seznamu exekutorů dává souhlas s prováděním exekutorské činnosti a s tím spojenými riziky, k nimž náleží i riziko, že v některých případech nedosáhne uspokojení svých zákonných nároků. ÚS „neodpírá exekutorům náhradu nákladů exekuce, náhrada nákladů je exekutorovi přiznána a nemajetnost povinného odepření nákladů exekuce nepředstavuje, neboť aktuálně solventní nemusí být (vždy) ani oprávněný a dnes nesolventní povinný jím nemusí být později“.⁶⁷ Odepření nákladů exekuce nepředstavuje ani uložení náhrady nákladů exekuce povinnému. K otázce postavení exekutora se dále ÚS vyjádřil tak, že nelze při rozhodování o nákladech exekuce srovnávat postavení soudce a exekutora, kterýžto má v průběhu exekučního řízení dvojí postavení. Jednak vystupuje jako veřejný činitel při provádění exekuce, jednak má při rozhodování o nákladech exekuce postavení účastníka řízení. Je tedy oprávněn co do výroku o nákladech exekuce podat opravný prostředek, který by mu byl odepřen, nebyl-li by účastníkem řízení.

Náhradu nákladů exekuce v důsledku nemajetnosti povinného nelze bezdůvodně přenášet na oprávněného. K této problematice se vyjádřil NS ve svém stanovisku sp. zn. Cpjn 200/2005, ve kterém vyslovil, že při nedostatku postižitelného majetku u povinného nelze oprávněnému uložit náhradu nákladů exekuce, jestliže na straně oprávněného neexistuje zavinění, tehdy je osobou povinnou k náhradě nákladů exekuce jen povinný. Dále dovedl, že ustanovení § 89 EŘ doplňuje ustanovení § 271 OSŘ, které na všechny situace dotýkající se náhrady nákladů pamatovat nemůže. S odkazem na § 271 OSŘ je oprávněný povinen k náhradě nákladů exekuce jen tehdy, pokud lze na jeho straně shledat zavinění na zastavení exekuce. Jestliže je povinnému uložena náhrada nákladů oprávněného, pak je namístě, aby mu byla uložena ve prospěch exekutora i náhrada nákladů exekuce. Exekutor, popřípadě exekuční soud, je povinen při rozhodování o náhradě nákladů exekuce v souvislosti se zastavením exekuce zkoumat důvody, které způsobily zastavení exekuce a dále procesní zavinění oprávněného a povinného na zastavení exekuce. Procesní zavinění exekutora na zastavení exekuce je přičítáno oprávněnému.⁶⁸ Exekutor však nemá nárok na odměnu za provedení exekuce. Dle tohoto zjištění exekutor, popřípadě exekuční soud, rozhodne, komu uloží povinnost nahradit náklady exekuce.

---

⁶⁷ Stanovisko Pléna Ústavního soudu ze dne 12.9.2006, sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06.

⁶⁸ Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 přijaté dne 15.2.2006, bod XVI.

3.2.4 Zavinění zastavení exekuce

Novelou č. 347/2007 Sb., kterým se mění EŘ, s účinností k 1. lednu 2008, došlo ke změně § 89 EŘ. Nyní toto ustanovení zní: „Dojde-li k zastavení exekuce, hradí náklady exekuce a náklady účastníků ten, který zastavení zavinil. Při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného hradí paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi oprávněný.“ Dalo by se říci, že tato novela problém s náhradou nákladů exekuce při jejím zastavení nevyřešila, spíše jen zákonně ukotvila to, co již bylo interpretováno a aplikováno v rozhodovací činnosti soudů. Exekutoři jsou povinni dle novelizovaného znění EŘ rozhodovat o nákladech exekuce při zastavení exekuce na základě odpovědnostního principu a zkoumat, kdo z účastníků zastavení exekuce zavinil. Zavinění exekuce může spočívat v úmyslném jednání, většinou se bude jednat o nedbalost. Praxe soudů je nyní taková, že při nemajetnosti povinného rozhodují v souladu se stanoviskem sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06, tedy k náhradě nákladů exekuce při jejím zastavení bez procesního zavinění oprávněného zavazují povinného. „Jen za takové situace, kdy k objektivní skutkové okolnosti zastavení exekuce z důvodů nedostatku majetku povinného přistoupí i konkretizované okolnosti subjektivní povahy (procesní zavinění oprávněného), může být uložena povinnost náhrady nákladů řízení oprávněnému.“⁶⁹ V ostatních případech rozhodují podle okolností případu, přičemž ne vždy je zřejmé, kdy bude zavinění na zastavení exekuce přisuzováno povinnému a kdy oprávněnému, popřípadě exekutorovi.

V judikatuře soudů pak nalezneme situace, při kterých nese procesní zavinění oprávněný. Jedná se o takové situace, ve kterých oprávněný nerespektuje požadavek náležité opatrnosti a uvážlivosti, jedná nerozvázně a zbrkle. Bude se jednat například o případy, kdy oprávněný podává opakovaně návrhy na zahájení exekučního řízení beze změny okolností, exekuce je zastavena z důvodu zpětvzetí návrhu po nařízení exekuce, oprávněným byl podán návrh na zahájení řízení poté, co byl zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku povinného, kdy muselo být oprávněnému zřejmé, že ani cestou exekuce nelze zjevně dosáhnout úspěchu. Za procesní zavinění oprávněného však nelze považovat pouhé podání návrhu na nařízení exekuce. Tak ÚS⁷⁰ vyhověl stížnosti oprávněné, které byla obecnými soudy uložena povinnost k náhradě nákladů exekuce. Obecné soudy dospěly k závěru, že exekuční řízení je ovládáno dispoziční zásadou, které se zahajuje na návrh oprávněného, a ten, jestliže zvolí vymáhání své pohledávky prostřednictvím exekuce, musí nést určité riziko

---

⁶⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 15.01.2008, sp. zn. IV. ÚS 1903/07.

⁷⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 15.01.2008, sp. zn. IV. ÚS 1903/07.

náhrady nákladů exekuce. Na oprávněném je třeba požadovat, aby vzal na sebe určité riziko odpovědnosti za výsledek nařízené exekuce tím, že před podáním návrhu vynaloží určité úsilí k zjištění majetkových, osobních a jiných poměrů na straně povinného. Poněvadž exekutor u povinného dostatečný majetek neshledal, dospěly obecné soudy mylně k závěru, že oprávněná nevynaložila úsilí zjistit poměry povinného, a podáním návrhu na nařízení exekuce zavinila její zastavení. ÚS poukázal na právní závěry učiněné ve stanovisku sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06 a rozhodnutí obecných soudů zrušil.

Zajímavý problém nastane, jestliže v průběhu exekuce dojde ke smrti nebo zániku povinného, tedy ke ztrátě způsobilosti být účastníkem řízení, který je navíc nemajetný, v důsledku čehož je zastaveno dědického řízení.⁷¹ Zákon výslovně řešení této situace nepodává, proto je třeba hledat odpověď opět v rozhodnutích soudů. Mnoho nálezů týkající se této situace podává ÚS. V řadě svých rozhodnutí⁷² poukázal opět na stanovisko sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06. ÚS došel k závěru, že nejsou správné názory obecných soudů, které při zastavení exekuce ukládají povinnost k náhradě nákladů exekuce oprávněnému z toho důvodu, že povinný v průběhu exekučního řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení, kterýžto je navíc nemajetný, a které argumentují tím, že exekutorovi musí být za jeho činnost zajištěna úplata. Jestliže nelze uložit povinnost k náhradě nákladů exekuce povinnému, je třeba tuto povinnost uložit oprávněnému, i když nebylo možno na jeho straně shledat procesní zavinění. Lze tedy shrnout, že i v případě smrti či zániku povinného dojde k zastavení exekuce, a i když dědické řízení po povinném je zastaveno pro nedostatek majetku, náhrada nákladů exekuce nemůže být bez zavinění uložena oprávněnému, a proto exekutorovi náhrada nákladů exekuce nenáleží a toto není ani v rozporu s kogentním ustanovením § 3 odst. 1 EŘ. Stanovisko sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06 lze vztáhnout i na takovou situaci jako je ztráta procesní způsobilosti povinného, přičemž takovým povinným může být jak fyzická, tak i právnická osoba.

Při výkladu druhé věty § 89 EŘ⁷³ si je třeba uvědomit, co tvoří náklady exekuce. Ty se skládají z několika dílčích položek, jejichž výčet je obsažen v ustanovení § 87 odst. 1 EŘ: odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce taktéž příslušná daň z přidané hodnoty určená podle

---

⁷¹ § 175h odst. 1 OSŘ.

⁷² Nález Ústavního soudu ze dne 10.03.2009, sp. zn. III. ÚS 455/08, nález Ústavního soudu ze dne 18.06.2009, sp. zn. IV. ÚS 395/07, nález Ústavního soudu ze dne 17.10.2007, sp. zn. III. ÚS 2357/07.

⁷³ „V případě zastavení exekuce pro nemajetnost povinného hradí paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi povinný.“

zvláštního předpisu. „Tuto druhou větu § 89 EŘ je nutno vykládat v návaznosti na větu první předmětného ustanovení, tudíž při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného je povinnost oprávněného hradit paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi odvislá od míry jeho zavinění na zastavení exekuce.“⁷⁴ Pro případ, že by byla oprávněnému uložena povinnost nahradit exekutorovi účelně vynaložené výdaje při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného, mohou si exekutor a oprávněný v souladu s § 89 věta třetí EŘ sjednat výši účelně vynaložených výdajů.

3.2.5 Vlastní úvahy nad náhradou nákladů exekuce při zastavení exekuce

Co se týče otázky, komu uložit povinnost k náhradě nákladů exekuce při jejím zastavení pro nemajetnost povinného, ne zcela souhlasím se stanoviskem ÚS sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06, které ukládá povinnost náhrady nákladů exekuce povinnému. Modelovým případem, který má za následek zahájení exekučního řízení, je situace, kdy povinný nemá dostatek svých finančních prostředků, proto mu tyto poskytne oprávněný, kterému se tímto nijak jeho finanční situace nezhorší, jinak by peněžité plnění neposkytnul. Oprávněný je s to peněžité prostředky povinnému poskytnout za účelem peněžité výpomoci, nejčastěji za účelem získání úroků. Je to právě oprávněný, který poskytuje peněžní prostředky povinnému, který by se bez pomoci oprávněného ocitl v tíživé situaci. Oprávněný si musí být vědom, že poskytnutím plnění povinnému vnáší do závazkového vztahu určitou nejistotu, zda a kdy se mu peněžní prostředky i s úroky vrátí. Jestliže povinný povinnost vyplývající ze závazkového vztahu nedodrží a ve stanovené lhůtě poskytnuté plnění i s úroky nevrátí, může se oprávněný obrátit na exekutora s návrhem na nařízení exekuce a exekutor požádá exekuční soud o udělení pověření k provedení exekuce. Exekutor tedy vstupuje do vztahu mezi oprávněným a povinným z pověření soudu, jako jejich prostředník. Jeho úkolem je vydobýt pohledávku oprávněného tak, aby byl splněn účel exekučního řízení. Za tím účelem mimo jiné zjišťuje majetek povinného. Jakmile zjistí, že jeho majetek nepostačuje ani ke krytí nákladů exekuce, je povinen exekuci zastavit, souhlasí-li všichni účastníci, nebo předat věc exekučnímu soudu k rozhodnutí o zastavení exekuce. Postavení exekutora v exekučním řízení tedy chápu jako osobu, která má zájem na vydobytí pohledávky oprávněného, v důsledku čehož má nárok na zákonem stanovenou odměnu a tímto usiluje o své materiální zajištění sloužící ke krytí jeho nákladů na živobytí. Jedná se o jeho povolání, které vykonává za účelem získání finančních prostředků, úplaty, tak jako zaměstnanec usiluje o získání mzdy nebo platu. Jestliže exekutor

---

⁷⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 10.03.2009, sp. zn. III. ÚS 455/08.

vykonává svou činnost v souladu se zákonem, činí veškeré potřebné úkony směřující ke zjištění veškerého majetku povinného, neměl by být „postižen“ zastavením exekuce v důsledku jeho nemajetnosti. Zastavení exekuce se promítá již do exekutorovy odměny, která je dána zákonem pevně stanovou částkou ve výši 3 000 Kč, tudíž se jedná o částku, která je v důsledku zastavení exekuce zkrácena. Dále EŘ výslovně stanoví, že exekutor vykonává svou činnost za úplatu. ÚS sice ve svém stanovisku neodepřel exekutorům náhradu nákladů exekuce, tyto jsou jim přiznány, avšak je zapotřebí je vymáhat na povinném, který je nesolventní. Tímto fakticky náhrada nákladů exekuce není exekutorům zaručena. Je pravdou, že se může dřívější nesolventní povinný stát osobou solventní, není však jisté, zda se tak stane a kdy se tak stane. Další argument ve prospěch exekutorů spatřuji v tom, že „exekutor je podnikatelem svého druhu, který nemá úplnou svobodu při volbě „smluvní strany“ (oprávněného) a prakticky není oprávněn provedení exekuce odmítnout“.⁷⁵ Proto bych lepší východisko viděla v řešení, kdy při zastavení exekuce pro nemajetnost povinného by soud uložil povinnost náhrady nákladů sice povinnému, ale exekutor by v případě nesolventnosti povinného mohl požadovat náklady exekuce na oprávněném, který by poté náklady vymáhal na povinném. V praxi by to znamenalo, že by se oprávněný stal ze zákona co do výše nákladů exekuce ručitelem povinného, který by byl povinen náklady exekuce nahradit, jestliže by je neuhradil povinný, a jestliže by oprávněný exekutorem požadované plnění poskytnul, mohl by požadovat po povinném náhradu za plnění poskytnuté exekutorovi. Na druhou stranu, hlavní výdělky exekutorů spočívají v odměnách za vymožená plnění, která v nemalých případech dosahují vysokých částek, proto je žádoucí přenesení určitého rizika na exekutory spočívající v nesnadném vydobytí nákladů exekuce na povinném při zastavení exekuce pro jeho nemajetnost.

U zastavení exekuce pro jiné důvody než nemajetnost povinného souhlasím se zjišťováním procesního zavinění na zastavení exekuce.

---

⁷⁵ VYMAZAL, Lukáš. Rizika uspokojení zástavního věřitele v exekuci prodejem nemovitosti. *Právní rádce*, 2007, č. 10, s. 14.

4 ODVOLÁNÍ PROTI USNESENÍ O NAŘÍZENÍ EXEKUCE

4.1 Právní úprava odvolání proti usnesení o nařízení exekuce

K ukončení exekučního řízení může dojít i na základě odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Odvolání proti usnesení o nařízení exekuce je upraveno v § 44 odst. 7 EŘ. Podpůrně se použije část IV, hlava I. OSŘ. Zdržím se obecného výkladu o odvolání jako opravného prostředku a výhradně se zaměřím na odvolání, které směřuje proti usnesení o nařízení exekuce.

4.1.1 Aktivní legitimace k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce

Aktivně legitimovanými k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce jsou oprávněný a povinný. Oprávněný může podat odvolání jen tehdy, jestliže jeho návrh na nařízení exekuce byl zamítnut, popřípadě částečně zamítnut. Co se týče věcné legitimace, v ní je omezen povinný, který není oprávněn k podání odvolání proti výroku usnesení o nařízení exekuce, jímž exekuční soud pověřil provedením exekuce konkrétního exekutora.⁷⁶ V takovém případě se postupuje podle § 29 EŘ, který upravuje institut vyloučení exekutora. To znamená, jestliže povinný nesouhlasí s konkrétním pověřeným exekutorem, nepodává odvolání proti výroku o pověření dotyčného exekutora, ale uplatňuje námitku podjatosti exekutora, jestliže lze pochybovat se zřetelem k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům o nepodjatosti exekutora. Oprávněný by měl adresovat návrh na nařízení exekuce tomu exekutorovi, o němž se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům není důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Je to právě oprávněný, kdo určuje, který exekutor provede jeho exekuci. Doručí-li návrh na nařízení exekuce nezpůsobilému exekutorovi, postupuje se podle § 39 EŘ, tedy oprávněný je vyzván, aby určil jiného exekutora způsobilého k provedení exekuce s tím, že v opačném případě bude exekuční řízení zastaveno. Tak je dle rozhodnutí NS⁷⁷ nezpůsobilým exekutor, který je současně oprávněným nebo zmocněncem oprávněného.

K podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce je oprávněn i manžel povinného. To je možné tehdy, jestliže exekučním příkazem může být postižen majetek náležející do společného jmění povinného a jeho manžela. Aby mohl podat odvolání proti usnesení

⁷⁶ Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 přijaté dne 15.2.2006.

⁷⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.7.2008, sp. zn. 20 Cdo 153/2007.

o nařízení exekuce proti povinnému (jeho manžel), je zapotřebí, aby byl účastníkem exekučního řízení. Soudy⁷⁸ před účinností tzv. listopadové novely považovaly manžela povinného za účastníka exekučního řízení až okamžikem vydání exekučního příkazu, který postižuje majetek náležející do společného jmění povinného a jeho manžela. Toto odůvodňovaly tím, že aby byl účastníkem exekučního řízení i manžel povinného, vyžaduje se, aby byl exekucí postižen majetek náležející do společného jmění povinného a jeho manžela. Vydáním usnesení o nařízení exekuce není určeno, jakým způsobem bude exekuce provedena, a nedošlo-li k vydání exekučního příkazu, který by postihoval určitý konkrétní majetek, nelze z pouhého nařízení exekuce usuzovat, že budou postiženy věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící do společného jmění povinného a jeho manžela. Exekuční soudy proto odvolání manžela povinného proti usnesení o nařízení exekuce, které bylo podáno před vydáním exekučního příkazu, odmítaly jako odvolání podané neoprávněnou osobou.

K této problematice se rozsáhle vyjádřil NS ve stanovisku sp. zn. Cpjn 200/2005. S výše uvedenou praxí exekučních soudů nesouhlasí. Domnívá se, že jestliže by před vydáním exekučního příkazu uplynula manžel povinného lhůta k podání odvolání, znemožňoval by takový postup exekučních soudů procesní obranu manžela povinného, neboť proti exekučnímu příkazu již není přípustný opravný prostředek. Z toho usuzuje, že by měly exekuční soudy postupovat tak, že „je-li postižení majetku ve společném jmění „alespoň možné“, je nasnadě pokládat manžela povinného za účastníka exekučního řízení již od vydání usnesení o nařízení exekuce a v důsledku toho mu přiznat legitimaci k podání odvolání“.⁷⁹ Pro tento názor svědčí i zákaz povinného nakládat po doručení usnesení o nařízení exekuce nejen s majetkem náležejícím do výlučného vlastnictví povinného, ale i s majetkem náležejícím do společného jmění povinného a jeho manžela. NS srovnává tento případ s výkonem rozhodnutí podle OSŘ, podle kterého se manžel povinného stává účastníkem řízení o výkon rozhodnutí dnem nařízení výkonu rozhodnutí, je-li nesporné nebo alespoň možné, že bude postižen výkonem rozhodnutí majetkem náležejícím do společného jmění povinného a jeho manžela. V řízení o výkon rozhodnutí je situace zjednodušena tím, že již při nařízení výkonu rozhodnutí je znám způsob, kterým bude výkon rozhodnutí proveden, v důsledku čehož je snadnější určit, zda bude postižen majetkem náležejícím do společného jmění povinného a jeho manžela, a zda se manžel povinného stane účastníkem exekučního řízení. Nicméně tzv. listopadovou novelou EŘ bylo stanoveno, nikoliv v souladu s výše uvedeným stanoviskem

---

⁷⁸ Například usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25.6.2004, sp. zn. 9 Co 179/2004.

⁷⁹ Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 přijaté dne 15.2.2006.

NS, že manžel povinného se stává účastníkem exekučního řízení vydáním exekučního příkazu, je-li jím postižen majetek náležející do společného jmění manželů.

NS stanovil, ve kterých případech se tato zásada neuplatní. Jestliže exekuční titul směřuje jen proti jednomu z manželů, nelze vést exekuci srážkami ze mzdy manžela povinného, neboť nárok na mzdu do společného jmění manželů nenáleží⁸⁰; dále nelze postihnout účet manžela povinného⁸¹; ani rodičovský příspěvek náležející jen jednomu z rodičů, jestliže na základě dohody rodičů po celý kalendářní měsíc osobně a celodenně pečuje alespoň o jedno dítě do čtyř let věku, přičemž exekuce je vedena proti druhému rodiči⁸². Jestliže závazek povinného vznikl před uzavřením manželství, nelze exekucí postihnout majetek nabytý po uzavření manželství v rámci společného jmění manželů.⁸³

Manželu povinného přísluší v podaném odvolání namítat jen takové okolnosti, které je oprávněn namítat sám povinný.

Můj názor je takový, že jestliže má být exekucí zasaženo i do majetku manžela povinného, který náleží do jejich společného jmění, má mít manžel povinného možnost se zákonným způsobem bránit proti takové exekuci. Považuji to za důležité zejména v těch případech, kdy je samotný povinný k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce pasivní a v takových případech, kdy došlo k rozvrácení manželství, které doposud nebylo rozvedeno a tudíž nedošlo ani k zániku společného jmění manželů, přičemž manželé se spolu nevidají ani spolu nekomunikují. Domnívám se, že jestliže má povinný uzavřeno s druhou osobou manželství, mělo by se vždy doručovat usnesení o nařízení exekuce i manželu povinného, a to ve stejné fázi exekučního řízení jako povinnému, proti kterému by také mohl podat odvolání.

4.1.2 Adresát odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, lhůta k podání odvolání

Odvolání proti usnesení o nařízení exekuce lze adresovat exekučnímu soudu nebo exekutorovi. EŘ v ustanovení § 44 odst. 7 třetí věta stanoví, že „podá-li povinný odvolání k rukám exekutora, je ten povinen postoupit je bez zbytečného odkladu příslušnému soudu; doručením exekutorovi je zachována lhůta k podání odvolání“. Tato třetí věta byla do EŘ vložena novelou zákona č. 347/2000 Sb., kterým se mění EŘ. Před touto novelou se odvolání, které bylo adresováno exekutorovi, nepovažovalo za účinně podané. Exekutor nebyl

⁸⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.6.2009, sp. zn. 20 Cdo 2562/2007.

⁸¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.6.2005, sp. zn. 20 Cdo 1642/2004.

⁸² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.3.2007, sp. zn. 20 Cdo 779/2006.

⁸³ PEJŠEK, Vít. Exekuce – nástroj vymáhání pohledávek. *Právní rádce*, 2003, č. 8, s. 13.

ani povinen doručené odvolání povinného proti usnesení o nařízení exekuce postoupit exekučnímu soudu. Někteří praktici se domnívali, že tato právní úprava nebyla nejvhodnější, zvláště když se úkony exekutora považují za úkony exekučního soudu, a když je to právě exekutor, který je s povinným v kontaktu, na rozdíl od exekučního soudu.⁸⁴ Zmíněná novela EŘ přenesla na exekutory povinnost spočívající v postoupení odvolání povinného proti usnesení o nařízení exekuce příslušnému soudu. Zákon to sice výslovně nestanoví, z logiky věci plyne, že se musí jednat o toho exekutora, který byl pověřen exekucí k vymožení povinnosti na povinném. Příslušným soudem je exekuční soud, který vydal usnesení o nařízení exekuce.

Za současného právního stavu může nastat situace, kdy exekutor svou povinnost stanovenou v § 44 odst. 7 třetí věta EŘ nesplní. V takovém případě se odvolání povinného proti usnesení o nařízení exekuce považuje za účinně podané, jestliže byla zachována lhůta k podání odvolání. Soud se však odvoláním začne zabývat až tehdy, jakmile se o něm dozví, což v případě nesplnění povinnosti exekutora může nastat až po uplynutí určité lhůty a zpravidla tomu bude předcházet oznámení povinného soudu. Povinný se nejčastěji dozví o nesplnění zákonem stanovené povinnosti exekutora tehdy, až dojde k faktické, přímé exekuci. V takto nastalé situaci je zapotřebí zkoumat skutkový stav věci, zejména je na povinném prokázat doručení odvolání proti usnesení o nařízení exekuce exekutorovi. Exekutorovi v případě nesplnění zákonem stanovené povinnosti může být přiřítáno kárné provinění, za které mu může být v kárném řízení uloženo dle § 116 odst. 3 EŘ některé z kárných opatření. Další postih exekutora může spočívat v odpovědnosti za způsobenou škodu podle ustanovení § 32 EŘ.

Poněvadž EŘ nestanoví lhůtu k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, použijí se přiměřeně ustanovení OSŘ upravující institut odvolání. Dle ustanovení § 204 odst. 1 OSŘ se odvolání podává do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Lhůta je zachována, je-li poslední den lhůty odvolání předáno provozovateli poštovních služeb nebo na podatelnu příslušného soudu.⁸⁵ Odvolání je podáno včas, jestliže je v uvedené lhůtě adresováno exekučnímu soudu nebo i exekutorovi. Dle NS je „odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně účinné i tehdy, jestliže bylo podáno po jeho vyhlášení dříve, než odvolateli bylo doručeno písemné vyhotovení tohoto rozhodnutí, přičemž

---

⁸⁴ MÁDR, J. *Ke stanovisku Nejvyššího soudu k výkladu exekučního řádu* [online]. iPravnik.cz, [citováno. 16. 11. 2006]. Dostupné na: <http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/civilni-proces/art_4982/ke-stanovisku-nejvyssiho-soudu-k-vykladu-exekucniho-radu.aspx>.

⁸⁵ VESELÝ, Jan. Aplikace exekučního řádu z pohledu soudního exekutora. *Právní rozhledy*, 2002, č. 5, s. 210.

je nerozhodné, že v době podání odvolání ještě nezačala běžet odvolací lhůta“.⁸⁶ Taktéž není relevantní, jestliže účastníku řízení nebylo řádně doručeno, avšak ten podal účinně odvolání.

Odvolání proti usnesení o nařízení exekuce nemá odkladný účinek co se týče zákazu nakládání s majetkem povinného.

4.1.3 Obsahové náležitosti odvolání proti usnesení o nařízení exekuce

Obsahem odvolání proti usnesení o nařízení exekuce jsou tzv. obecné náležitosti, které stanoví § 42 odst. 4 OSŘ. Podle tohoto ustanovení musí být z odvolání patrné, kterému exekučnímu soudu je určeno; kdo jej činí; které věci se týká a co se sleduje; také musí obsahovat podpis a datum; v případě zastoupení advokátem se vyžadují i údaje o advokátovi. Odvolání musí obsahovat i tzv. zvláštní náležitosti. Ty vymezuje ustanovení § 205 odst. 1 OSŘ, jedná se o určení, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje; v jakém rozsahu se napadá; v čem je spatřována nesprávnost napadaného rozhodnutí nebo postup soudu (odvolací důvod) a čeho se odvolatel domáhá (odvolací návrh).

Paragraf 44 odst. 7 EŘ pak stanoví, že odvolání proti usnesení o nařízení exekuce musí obsahovat skutečnosti rozhodné pro nařízení exekuce. Zákon však nedefinuje, co se rozhodnými skutečnostmi rozumí. To nám podává judikatura soudů. Exekuční řízení spadá z hlediska druhů civilního procesu do fáze vykonávací, do této fáze lze tedy zařadit rozhodování o nařízení exekuce. V případě, že účastník exekučního řízení podá proti usnesení o nařízení exekuce odvolání, jedná se o fázi vykonávací, proto se odvolací soud bude zabývat podobnými otázkami jako soud prvního stupně rozhodující o nařízení exekuce. NS stanovil, že z hlediska věcného posuzování návrhu na nařízení exekuce „je soud oprávněn zkoumat pouze to, zda byl exekuční titul vydán orgánem, který měl k tomu pravomoc, zda je exekuční titul vykonatelný po stránce formální a obsahové (materiální), zda jsou povinný a oprávněný věcně legitimováni“⁸⁷, dále je oprávněn zkoumat, „zda je exekuce navrhovaná v takovém rozsahu, který stačí k uspokojení oprávněného, zda k vydobytí peněžité pohledávky nepostačuje exekuce nařízená nebo navržená jiným způsobem, zda právo není prekludováno“.⁸⁸ Literatura doplňuje tento výčet o další skutečnosti považované za rozhodné pro nařízení exekuce, a to „existenci návrhu na nařízení exekuce, oprávnění k zastupování, překážku věci rozsouzené, překážku věci zahájené a další“.⁸⁹ Tak kupříkladu NS v rozhodnutí

⁸⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11.6.2007, sp. zn. 20 Cdo 1374/2006.

⁸⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.5.2009, sp. zn. 20 Cdo 2400/2007.

⁸⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 1735/2008.

⁸⁹ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, 157. s.

sp. zn. 20 Cdo 2224/2007 shledal námitku povinného za rozhodnou pro nařízení exekuce. V posuzovaném případě NS považoval dovolání povinného za důvodné v důsledku absence formální vykonatelnosti platebního rozkazu. Ten je třeba dle § 173 OSŘ doručit povinnému do vlastních rukou, náhradní doručení platebního rozkazu je vyloučeno a v případě nedoručení, byť i jednomu z žalovaných, se platební rozkaz ruší. Vykonatelným se stává uplynutím lhůty k plnění, která běží od doručení platebního rozkazu. V daném případě platební rozkaz, jakožto exekuční titul, povinnému účinně doručen vůbec nebyl, nemohl se stát ani vykonatelným.

Judikatura NS obsahuje bohatý výčet negativního vymezení rozhodných skutečností. Tak za skutečnost rozhodnou pro nařízení exekuce nemůže být považována taková okolnost, že „povinnost uložená povinnému rozhodnutím byla splněna, popřípadě vymezení, z jakých důvodů splněna být nemohla“⁹⁰, „takovou námitkou není zpochybněna existence exekučního titulu, ani jeho formální či materiální vykonatelnost, tudíž námitka splnění uložené povinnosti není rozhodná při rozhodování soudu o nařízení exekuce“.⁹¹ Námitka se vztahuje na splnění povinnosti po uplynutí lhůty k plnění, kdy povinný namítá, že exekuční titul již není vykonatelný, jiným případem je námitka splnění ve lhůtě pro plnění, kdy se exekuční titul nestal vůbec vykonatelným. Námitka splnění může být uplatněna toliko v návrhu na zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ. Za skutečnost rozhodnou pro nařízení exekuce se nepovažuje ani nepříznivá zdravotní a příjmová situace povinného⁹²; podání mimořádného opravného prostředku, neboť nemá vliv na právní moc ani vykonatelnost napadaného rozhodnutí⁹³; rozpor nařízené exekuce s dobrými mravy, neboť dobré mravy jakožto institut hmotněprávní nelze úspěšně namítat ve vztahu k usnesení o nařízení exekuce, jenž je institut procesněprávní⁹⁴; neplatnost hmotněprávního úkonu, který je podkladem pro nařízení exekuce⁹⁵; vady nalézacího řízení⁹⁶; vady v označení účastníků řízení v rozhodnutí, podle kterého byla exekuce nařízena, jsou-li na újmu jeho vykonatelnosti, není-li možné z něj bez pochybností dovodit, komu bylo přiznáno právo nebo uložena povinnost⁹⁷; námitka povinného, že dosud probíhá trestní řízení, jehož výsledek by mohl mít vliv na existenci

---

⁹⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.9.2008, sp. zn. 20 Cdo 406/2008.

⁹¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 688/2007.

⁹² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.7.2009, sp. zn. 20 Cdo 559/2009.

⁹³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25.2.2009, sp. zn. 20 Cdo 495/2008.

⁹⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21.4.2009, sp. zn. 20 Cdo 224/2008.

⁹⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18.12.2008, sp. zn. 20 Cdo 3328/2007.

⁹⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 1710/2007.

⁹⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 1735/2008.

exekučního titulu, kterýžto by mohl být posléze zrušen na základě mimořádného opravného prostředku⁹⁸; a další.

Shledá-li exekuční soud, že odvolatelem uplatňované skutečnosti nejsou rozhodné pro nařízení exekuce, odvolání usnesením odmítne. To má praktický důsledek takový, že potvrdí usnesení prvoinstančního soudu, který vydal usnesení o nařízení exekuce. Z toho důvodu je rozhodnutí odvolacího soudu o odmítnutí odvolání rozhodnutím ve věci samé.⁹⁹

Může nastat situace, kdy se odvolací soud bude zabývat odvolatelem uplatňovanými skutečnostmi, které však nejsou pro nařízení exekuce rozhodné.¹⁰⁰ Takový postup soudu není správný, a jestliže se bude uplatňovat náprava v rámci dovolacího řízení, NS dovoláním zruší rozhodnutí soudu druhého stupně a věc vrátí k dalšímu řízení.

Jestliže odvolání neobsahuje žádné skutečnosti, nepřichází v úvahu postup dle § 43 odst. 1 OSŘ. Soud nepoučuje odvolatele o opravě nebo doplnění podaného odvolání o zákonem stanovené náležitosti a neúplné odvolání bez dalšího dle § 44 odst. 7 EŘ odmítne.¹⁰¹ Jedná se o rozhodnutí procesního charakteru.

Rozhodnutí odvolacího soudu se odvíjí od namítaných skutečností. Namítá-li odvolatel takové skutečnosti, které odvolací soud neshledá jako rozhodné pro nařízení exekuce, odvolání odmítne. Tímto je rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno. Dále může odvolací soud odvolání proti usnesení o nařízení exekuce vyhovět a změnit usnesení soudu prvního stupně tak, že návrh na nařízení exekuce zamítne. Další možností je, že odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení. Na základě podaného odvolání může dojít i k zastavení exekuce, popřípadě zastavení exekučního řízení. Odvolací soud tak může učinit podle ustanovení OSŘ. Jedná se zejména o situace, ve kterých není splněna podmínka, kterou nelze odstranit, k odvolání nebyla připojena plná moc zástupce oprávněného a odvolání podepsal pouze zástupce, odvolatel vzal v průběhu odvolacího řízení zpět návrh na nařízení exekuce.

4.2 Náklady exekuce a odvolání proti usnesení o nařízení exekuce

Odvolací soud rozhodující o odvolání proti usnesení o nařízení exekuce je povinen se vypořádat s náklady na provedení exekuce a s náklady oprávněného. Jestliže soud rozhodne tak, že usnesení o nařízení exekuce potvrdí, rozhodne o nákladech exekuce a nákladech

⁹⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 5369/2007.

⁹⁹ Jedná se o výjimku z obecného pravidla, podle kterého je rozhodnutí o odmítnutí návrhu rozhodnutím procesním. Další výjimkou je například rozhodnutí o odmítnutí dovolání, je-li dovolání zjevně bezdůvodné.

¹⁰⁰ Například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19.12.2007, sp. zn. 20 Cdo 2759/2006.

¹⁰¹ Rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.7.2004, sp. zn. 10 Co 606/2004.

oprávněného, avšak způsob vymáhání nákladů exekuce a nákladů oprávněného i konkrétní výši těchto nákladů určí následně exekutor v exekučním příkazu a příkazu k úhradě nákladů exekuce. V opačném případě, kdy soud usnesení o nařízení exekuce nepotvrdí, otázka náhrady nákladů není výslovně upravena. Je však potřeba, aby i tehdy odvolací soud rozhodl o nákladech exekuce a nákladech oprávněného. Pro určení výše nákladů se bude přiměřeně aplikovat § 89 EŘ nebo vybraná ustanovení ET, která nejlépe odpovídají důvodu, pro který exekuční řízení skončilo. Odvolací soud musí zkoumat, zda-li důvod, který má za následek skončení exekučního řízení na základě odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, je bližší zastavení exekuce nebo úspěšnému vynucení povinnosti, a podle toho určit i výši nákladů exekuce včetně odměny exekutora.¹⁰² Jestliže odvolacímu soudu nejsou známy bližší okolnosti týkající se nákladů exekuce a oprávněného, může rozhodnout o základu nároku a konkrétní výše nákladů bude určena následným usnesením.

---

¹⁰² O určení nákladů exekuce při zastavení exekuce je pojednáno v kapitole 3.2, určení výše nákladů při splnění povinnosti povinným je obsaženo v kapitole 5.2.

5 ÚSPĚŠNÉ VYNUCENÍ POVINNOSTI

5.1 Splnění povinnosti v rámci přímé exekuce

5.1.1 Postup exekutora vedoucí ke splnění povinnosti

Kýženým cílem exekučního řízení je výkon vykonatelného rozhodnutí, které ukládá povinnost k plnění. Tento výkon může být nucený, který dospěje až do stádia přímé exekuce, nebo „dobrovolný“ spočívající ve splnění povinnosti povinném po nařízení exekuce, avšak dříve než dojde k faktickému postižení majetku a majetkových hodnot povinného.

Exekutor pověřený provedením exekuce má za cíl vymoci na povinném povinnost v takovém rozsahu, aby došlo k uspokojení práv oprávněného. Povinný může svou povinnost po nařízení exekuce splnit kdykoliv, v takovém případě může dojít k upuštění od provedení exekuce nebo k jejímu zastavení. Často však exekuční řízení dospěje až do fáze, ve které exekutor provádí faktické postižení majetku povinného. To se může dít způsoby taxativně vyjmenovanými v EŘ. Konkrétní způsob postižení majetku povinného je určen v exekučním příkazu. O prováděných exekucích je exekutor povinen vést spis. Ten může být veden v listinné nebo elektronické podobě. Spis slouží k evidenci všech úkonů a rozhodnutí učiněných v rámci exekučního řízení.

Peněžitou pohledávku, kterou exekutor na povinném vymůže, vyplatí po právní moci usnesení o nařízení exekuce a po odpočtu nákladů exekuce oprávněnému do 30 dnů, kdy plnění od povinného obdržel. Stejně se postupuje i tehdy, bylo-li vymoženo jen částečné plnění, jestliže převyšuje částku 1 000 Kč. Oprávněný a exekutor se mohou na způsobu a době výplaty vymoženého plnění dohodnout jinak.

5.1.2 Rozhodnutí o skončení exekučního řízení při splnění povinnosti

Dojde-li k vymožení dlužné povinnosti na povinném, exekuční řízení končí. Předchozí právní úprava výslovně nestanovila, zda-li se o ukončení exekučního řízení vydávalo rozhodnutí či nikoliv. Bylo třeba se inspirovat judikaturou soudů, ve které nalezneme, že „je-li výkon rozhodnutí (dle § 52 EŘ lze použít i na exekuční řízení) úspěšně proveden a povinnost v řízení vymožena, výkon rozhodnutí končí, aniž by o tom soud rozhodoval“¹⁰³. Podobně jako při upuštění od provedení exekuce exekuční soud nevydával o ukončení

---

¹⁰³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.12.2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004.

exekučního řízení splněním vymáhané povinnosti žádné rozhodnutí. Žádalo se pouze po exekutorovi, aby o ukončení exekučního řízení vyrozuměl povinného. Toto činil potvrzením o úspěšném vynucení povinnosti. Předchozí právní úprava neposkytovala záruku právní jistoty povinného. Povinnost exekutora zaslat povinnému vyrozumění o ukončení exekuce nebyla v zákoně výslovně zakotvena, proto byl-li exekutor ohledně zaslání vyrozumění o ukončení exekuce laxní, mohla nastat nejistota na straně povinného, zda již byl zcela zproštěn svých závazků vůči oprávněnému a taktéž exekutorovi. Například mohlo dojít k takové situaci, kdy povinný byl zavázán dvěma solidárně oprávněným, přičemž pouze jeden z nich podal návrh na nařízení exekuce. Po splnění závazku povinným, a tudíž po ukončení exekučního řízení, mohl druhý ze solidárně oprávněných podat návrh na nařízení exekuce. V takovém případě již druhý ze solidárně oprávněných není oprávněn vymáhat na povinném plnění, neboť dle § 514 OZ, plní-li dlužník celý závazek jednomu ze solidárních věřitelů, nemohou už ostatní od něj nic žádat. Na druhou stranu při vznesení pochybností ohledně splnění závazku povinného může existovat mnoho důkazů, které by měly osvětlit vymožení povinnosti na povinném. Uspokojení pohledávky oprávněného v některých situacích lze prokázat, například při exekuci prodejem nemovitosti je možno doložit splnění dluhu usnesením o udělení příklepu, ve kterém se vyznačuje, pro jakou pohledávku kterého oprávněného byla exekuce vykonávána. Mohly však nastat situace, ve kterých by prokázání uspokojení pohledávky oprávněného v rámci exekuce bylo složitější. Tuto situaci osvětlila již zmíněná tzv. listopadová novela EŘ. V § 46 odst. 7 EŘ se nyní stanoví, že po splnění povinnosti zašle exekutor oznámení o skončení exekuce orgánům a osobám, které ve svých evidencích vedou poznámku o probíhající exekuci nebo kterým byla v exekuci uložena nějaká povinnost, a na žádost i ostatním účastníkům řízení.

5.2 Náklady exekuce při úspěšném vynucení povinnosti

V nadcházející kapitole se zabývám, v jaké výši si exekutor účtuje odměnu za provedení exekuce, ohledně ostatních položek odkazují na kapitolu 1.3. Do této kapitoly jsem začlenila i výklad o příkazu k úhradě nákladů exekuce a námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to z toho důvodu, že dospěje-li exekuční řízení do fáze přímé exekuce, jsou náklady exekuce ve většině případů vyšší než při ostatních způsobech ukončení exekuce a příkaz k úhradě nákladů exekuce a námitky proti němu mají větší „význam“, neboť se týkají vyšších nákladů exekuce.

5.2.1 Určení odměny exekutora za provedenou exekuci

Skončením exekučního řízení pro vymožení povinnosti vznikají snad nejvyšší náklady exekuce, přesněji řečeno odměna exekutora. Opět je výše nákladů exekuce stanovena v ET. Paragraf 6 ET určuje konkrétní výši odměny exekutora za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky. Odměna exekutora se odvíjí od výše částky, která byla exekutorem na povinném skutečně vymožena, tzv. základ. Tato částka je tvořena vymáhanou pohledávkou včetně jejího příslušenství. Paragraf 6 odst. 1 ET stanoví, že odměna za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky činí:

- do 3 000 000 Kč základu 15 %,
- z přebývajících částky až do 40 000 000 Kč základu 10 %,
- z přebývajících částky až do 50 000 000 Kč základu 5 %,
- z přebývajících částky až do 250 000 000 Kč základu 1 %.

Podle § 6 odst. 2 ET se částka nad 250 000 000 Kč do základu nezapočítává, podle § 6 odst. 3 ET činí minimální výše odměny 3 000 Kč, maximální není v zákoně výslovně stanovena, dle některých autorů činí 6 650 000 Kč.¹⁰⁴ Tak v případě, že exekutor vymůže na povinném plnění ve výši 4 milionů Kč, činí odměna exekutora do částky 3 milionů Kč 450 000 Kč ($3\,000\,000 \times 0,15$), do částky od 3 milionů Kč do 4 milionů činí odměna 100 000 Kč ($1\,000\,000 \times 0,1$). Celková odměna při vymoženém plnění ve výši 4 milionů Kč je tedy 550 000 Kč. Jestliže částka vymožená exekutorem přesahuje 50 milionů Kč, z prvních 3 milionů Kč tvoří odměna 15 %, z částky od 3 milionů Kč do 40 milionů Kč tvoří odměna 10 %, z částky od 40 milionů Kč do 50 milionů Kč tvoří odměna exekutora 5 % a od 50 milionů Kč do částky 250 milionů Kč 1 %. Odměna exekutora se při vymoženém plnění ve výši přes 50 milionů Kč nepočítá od částky 3 milionů Kč do částky 50 milionů Kč procentní sazbou 5 %, jak by se mohlo na první pohled jevit, ale je odstupňována dvěma procentuálními sazbami ve výši 10 % a 5 %.

Jedná-li se o plnění opakované, zákon stanoví odchylku pro výpočet základu pro určení výše exekutorovy odměny. Dle ustanovení § 5 odst. 4 ET, jestliže exekutor vymáhá nárok oprávněného na opětvující se plnění, tvoří základ pro určení výše odměny exekutora součet hodnot plnění, která mají být vymožena. Jde-li o plnění na dobu neurčitou, na dobu života nebo na dobu delší než pět let, je základem pro určení odměny pětinasobek hodnoty ročního plnění. Opětvujícím se plněním může být měsíčně placené výživné na nezletilé dítě.

---

¹⁰⁴ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 446.

Vymáhá-li exekutor plnění, které ukládá jinou povinnost než zaplacení peněžité částky, jeho odměna se různí podle způsobu provedení exekuce na nepeněžité plnění dle § 7 až 10 ET. Jedná-li se o exekuci vyklizením, činí odměna exekutora za každou vyklizenou nemovitost, stavbu, byt nebo místnost 10 000 Kč. Odměna za každou vyklizenou nemovitost náleží exekutorovi i tehdy, jestliže se dvě a více nemovitostí nachází na jednom listu vlastnictví.¹⁰⁵ Za provedení exekuce odebráním věci náleží exekutorovi za každou odebranou věc nebo soubor věcí odměna ve výši 15 % z hodnoty odebrané věci či souboru věcí, nejméně 2 000 Kč. Při exekuci rozdělením věci, kdy společná věc má být prodána a výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky věci, náleží exekutorovi odměna vypočtená podle postupu pro exekuci ukládající zaplacení peněžité částky. V takovém případě je základem pro určení výše odměny exekutora výtěžek prodeje věci. Má-li být společná věc rozdělena jinak než jejím prodejem, odměna exekutora činí 6 000 Kč za každou rozdělenou věc. Při exekuci provedením prací nebo výkonů činí odměna exekutora 6 000 Kč za každý vykonaný exekuční titul, který ukládá provedení práce nebo výkonu.

5.2.2 Vlastní úvahy nad výší odměny exekutora za provedení exekuce

Všeobecný názor na výše odměn exekutorů je takový, že jsou nepřiměřeně vysoké. Zvláště vzhledem k jiným povoláním. Domnívám se, že zčásti je to z toho důvodu, že odměny exekutorů nereflktují náročnost exekuční činnosti. Předně, jestliže ET stanovuje, že minimální výše odměny exekutora činí 3 000 Kč a do 3 milionů Kč základu činí odměna 15 %, znamená to, že i v případě, kdy exekutor vymáhá 1 000 Kč, 10 000 Kč nebo (maximálně) 20 000 Kč, činí jeho odměna vždy 3 000 Kč. Z toho lze usuzovat, že v této právní konstrukci není zohledněna složitost, odpovědnost a namáhavost exekutorem vymožené práce na provedení exekuce, jak je předvídáno v nálezu ÚS sp. zn. Pl. ÚS 8/06. Dále složitost a namáhavost práce exekutora není zohledněna například za situace, kdy exekutor vymáhá plnění ve výši 500 000 Kč nebo 800 000 Kč, a to prodejem nemovitosti, jejímž zpeněžením lze dosáhnout částky 500 000 Kč i 800 000 Kč, aniž by za účelem dosažení vyšší částky bylo potřeba vynaložení dalšího úsilí exekutora. Dá se tedy říci, že ať už exekutor vymáhá částku 500 000 Kč nebo 800 000 Kč, což se ve většině případů bude dít prodejem nemovitosti, rozdíl při vymáhání těchto dvou částech nebude spočívat v exekutorem vymoženém úsilí na provedení exekuce, ale ve výši odměny exekutora, kdy rozdíl ve výši odměny při vymáhání částky 500 000 Kč a částky 800 000 Kč bude činit 45 000 Kč. Přičemž

¹⁰⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 02.11.2004, sp. zn. IV.ÚS 630/03.

při vymáhání částky 500 000 Kč, kterou exekutor skutečně vymůže, náleží exekutorovi odměna 75 000 Kč. Při vymožení 800 000 Kč částka 120 000 Kč.

Domnívám se, že tyto sumy jsou nepřiměřené a v žádném případě nezohledňují úsilí, namáhavost a složitost provedení exekuce. Nabízí se úvaha, jakým způsobem by měl zákonodárce rozlišit, které provedení exekuce je složité a namáhavé, že by vyžadovalo vyšší odměnu pro exekutora, a které nikoliv. Kritériem by mohla být výše majetku a majetkových hodnot povinného, které lze postihnout exekucí, součinnost povinného při provádění exekuce, počet úkonů provedených exekutorem.

5.2.3 Příkaz k úhradě nákladů exekuce

Náklady exekuce a náklady oprávněného jsou na povinném vymáhány na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce podle § 88 EŘ. Jedná se o zvláštní formu rozhodnutí podle EŘ, kterou vydává exekutor pověřený exekučním soudem k provedení exekuce. Určuje jím konkrétní výši svých nákladů na provedení exekuce a nákladů oprávněného, které je povinen hradit povinný. Povinnost povinného hradit náklady exekuce a náklady oprávněného je již stanovena v usnesení soudu o nařízení exekuce, není však blíže konkretizována. Usnesení o nařízení exekuce neobsahuje výši jednotlivých nákladů, jelikož při nařízení exekuce není ještě známa, neobsahuje ani lhůtu k úhradě nákladů. To stanovuje až exekutor v příkaze k úhradě nákladů exekuce. Zpravidla se příkaz k úhradě nákladů exekuce vydává v návaznosti na způsob provedení exekuce, který exekutor zvolil. Exekutor může zaslat povinnému příkaz k úhradě nákladů exekuce již s exekučním příkazem, tyto dva příkazy mohou být obsaženy v jedné listině, přičemž za takové situace je třeba výroky obou příkazů oddělit, aby bylo zřejmé, které poučení se dotýká kterého výroku, vhodnějším řešením je vydat samostatné listiny.

Příkaz k úhradě nákladů exekuce může být vydán kdykoliv později po vydání exekučního příkazu, avšak jen do té doby, kdy je nutné znát přesnou výši nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Výše nákladů exekuce by měla být známa co nejdříve, zejména proto, aby mohl povinný využít institutu upuštění od provedení exekuce, kdy se vyžaduje uhrazení snížených nákladů exekuce povinným dříve než bude přistoupeno k samotnému provedení exekuce. Dojde-li v průběhu exekučního řízení ke změně výše nákladů exekuce tím, že se náklady exekuce zvýší nebo vzniknou nové náklady, vydá exekutor nový příkaz k úhradě nákladů exekuce¹⁰⁶, který způsobuje ztrátu účinnosti původního příkazu k úhradě nákladů

¹⁰⁶ § 6 odst. 2 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, v aktuálním znění.

exekuce. Exekutor určuje způsob, kterým budou náklady exekuce a náklady oprávněného vymoženy. Náklady může vymáhat některým ze způsobů určených k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky. V exekučním příkazu je určen způsob provedení exekuce k vymožení dlužné povinnosti a také k vymožení nákladů exekuce a oprávněného.

Příkaz k úhradě nákladů exekuce doručí exekutor oprávněnému a povinnému. Paragraf 9 odst. 1 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, v aktuálním znění, rozvíjí okruh osob, kterým se doručuje příkaz k úhradě nákladů exekuce tak, že se doručuje i osobám, kterým se podle způsobu provedení exekuce, zvoleného k vymožení nákladů exekuce a nákladů oprávněného, doručuje usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podle OSŘ. Takovou osobou může být manžel povinného, jestliže jsou exekucí postihovány věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty, které náleží do společného jmění povinného a jeho manžela. Den doručení příkazu k úhradě nákladů exekuce uvedeným osobám je důležitý pro posouzení včasnosti podání námitek proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, budou-li podány. Příkaz k úhradě nákladů exekuce se nevztahuje na náklady povinného vůči oprávněnému, jestliže exekuční soud v usnesení o nařízení exekuce neuložil povinnost hradit náklady oprávněného povinnému. V takovém případě určí náklady povinného soud a exekutor je v probíhající exekuci vymůže.

Příkaz k úhradě nákladů exekuce se stává neúčinným vydáním nového příkazu k úhradě nákladů exekuce. Účinnost také ztrácí právní mocí rozhodnutí, kterým se exekuční řízení končí, s výjimkou skončení úspěšným vynucením povinnosti nebo upuštěním od provedení exekuce. V těchto případech se náklady exekuce i náklady oprávněného na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce vymůžou, při upuštění od provedení exekuce je po povinném vyžadováno uhrazení snížených nákladů exekuce. V ostatních případech je třeba, aby rozhodnutí, kterým se exekuční řízení končí, obsahovalo i výrok o náhradě nákladů exekuce a oprávněného.

Jestliže je exekutor na základě žádosti oprávněného o změnu exekutora zproštěn pověření k provedení exekuce, aniž by došlo k ukončení exekučního řízení, zaniká účinnost dosud vydaného příkazu k provedení exekuce a odvolaný exekutor není oprávněn k vydání nového příkazu k úhradě nákladů exekuce. Náklady na provedení exekuce exekutora, jehož pověření k provedení exekuce zaniklo, nemusí být tomuto exekutorovi přiznány v soudním rozhodnutí. Jeho náklady, které na provedení exekuce vynaložil, určí v novém příkazu k úhradě nákladů exekuce nově pověřený exekutor, který tento příkaz zproštěnému exekutorovi doručí. Tento se může proti příkazu k úhradě nákladů exekuce bránit námitkami, neboť v příkazu je rozhodováno o jeho právech, a tudíž je v této části účastníkem exekučního

řízení.¹⁰⁷ ÚS v rozhodnutí také vyjádřil názor, že postup, kdy obecný soud v rozhodnutí o zproštění pověření původního exekutora nestanoví povinnost povinnému nahradit původnímu exekutorovi náklady exekuce, považuje za správný, neboť § 44b EŘ stanoví pouze postup, kterým se určuje výše odměny exekutora¹⁰⁸, nikoliv však postup, kterým mají být náklady exekuce zproštěného exekutora určeny. Tzv. listopadovou novelou byl § 44b EŘ doplněn tak, že nově pověřený exekutor rozhodne o dosud vzniklých nákladech příkazem k úhradě nákladů exekuce.¹⁰⁹

Náležitosti příkazu k úhradě nákladů exekuce jsou stanoveny v § 88 odst. 2 EŘ. Mezi základní náležitosti patří označení exekučního soudu, který pověřil exekutora provedením exekuce; označení exekutora pověřeného provedením exekuce; označení exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo označení osoby, která jej vyhotovila; označení oprávněného a povinného; označení povinnosti, která má být exekucí vymožena; stanovení povinnosti k náhradě nákladů, včetně jejich vyčíslení a odůvodnění; výše zaplacené zálohy a její vyúčtování; datum a podpis exekutora a poučení o námitkách, které lze proti příkazu k úhradě nákladů exekuce podat. Jestliže exekutor neuvede v příkazu k úhradě nákladů exekuce správné poučení o námitkách, postupuje se analogicky podle § 204 odst. 2 OSŘ, vzhledem k § 52 EŘ, podle kterého se podpůrně použije OSŘ v případech neupravených v EŘ.¹¹⁰

Paragraf 6 odst. 1 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, v aktuálním znění, určuje další náležitosti, které by měl příkaz k úhradě nákladů exekuce obsahovat. Jsou jimi výše nákladů exekuce a výše nákladů, které účelně vynaložil oprávněný k vymáhání nároku,¹¹¹ název peněžního ústavu a číslo účtu, na který mají být náklady exekuce a náklady oprávněného uhrazeny. Označení peněžního ústavu a číslo účtu jsou významné pro dobrovolnou úhradu nákladů exekuce, jestliže povinný usiluje o upuštění od provedení exekuce. Neuhradí-li náklady exekuce a náklady oprávněného dobrovolně, exekutor je vymůže způsobem určeným v exekučním příkazu.

EŘ ani výše uvedená vyhláška nestanoví, jakým způsobem má být výše nákladů exekuce a oprávněného v příkazu vyčíslena. Příkaz k úhradě nákladů exekuce by měl být v první řadě srozumitelný a přezkoumatelný účastníky řízení a exekučním soudem

---

¹⁰⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 15.06.2009, sp. zn. IV.ÚS 2672/08.

¹⁰⁸ Dle § 44b EŘ se při zproštění pověření exekutora jeho odměna vypočítá tak, jako by došlo k zastavení exekuce.

¹⁰⁹ Při zániku výkonu exekutorského úřadu se podle § 15 odst. 5 EŘ určí náklady původního exekutora a exekutora nově jmenovaného do exekutorského úřadu dohodou a nedojde-li k dohodě, určí je EK.

¹¹⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2005, sp. zn. I.ÚS 406/05.

¹¹¹ Tato povinnost je po tzv. listopadové novele přímo vložena do EŘ.

v případném námitkovém řízení. Tak ÚS¹¹² shledal důvodnou námitku proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, ve kterém nebyly náklady exekuce řádně rozepsány a byly označeny pouze jako „ostatní náklady exekuce bez nákladů oprávněného“ a odměna exekutora. V posuzovaném případě exekutor v příkaze k úhradě nákladů exekuce nijak nerozepsal požadovanou výši nákladů exekuce s odkazem na složitost vyčíslení nákladů exekuce. ÚS shledal, že „takový příkaz k úhradě nákladů exekuce je nepřezkoumatelný pro své kusé, šablonovité a nezákonné znění“ a vyjádřil názor, že „již v samotném příkazu by měly být jednotlivé složky nákladů exekuce popsány, přičemž názvy jednotlivých složek by měly korespondovat s názvy položek, které jsou uvedeny v § 13 odst. 1 ET“. ÚS považuje za zcela nepřijatelné, jestliže exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce jednotlivé položky nákladů na exekuci nerozepíše vůbec nebo jen nedostatečně, nelze-li z příkazu určit, jakým způsobem docílil výše nákladů exekuce. Tento požadavek na způsob rozepsání jednotlivých položek nákladů exekuce považují za zcela rozumný. Povinný by měl mít jasnou představu, jakým způsobem dospěl exekutor k výsledné sumě celkových nákladů na provedení exekuce, která je na povinném vyžadována k úhradě, tak aby v případě nesouhlasu mohl uplatnit co do konkrétní položky námitky, což vede k jasnějšímu a rychlejšímu rozhodování exekutora, popřípadě exekučního soudu, o uplatněných námitkách.

5.2.4 Námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce

Opravným prostředkem proti příkazu k úhradě nákladů exekuce jsou námitky.¹¹³ Ty nejsou přípustné proti způsobu, který exekutor zvolil k vymáhání nákladů exekuce a nákladů oprávněného, neboť ten je určen v exekučním příkazu, proti kterému dle § 47 odst. 3 EŘ nelze podat žádný opravný prostředek.¹¹⁴ O námitkách proti příkazu je pojednáno v § 88 odst. 3 a 4 EŘ a v § 9 odst. 6 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, v platném znění. Námitky jsou zvláštním typem opravného prostředku, kterým mohou účastníci řízení zvrátit účinky příkazu k úhradě nákladů exekuce.

---

¹¹² Nález Ústavního soudu ze dne 31.08.2005, sp. zn. II. ÚS 336/05.

¹¹³ Námitky jsou obecně pojímány jako jiný prostředek nápravy vadného rozhodnutí, nikoliv opravný prostředek. Námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce by se však teoreticky mohly zařadit mezi opravné prostředky, neboť splňují kritéria opravných prostředků, tedy jsou v zákoně výslovně upraveny, uplatňuje je ten, do jehož práv bylo zasazeno, je stanovena zákonná lhůta pro podání námitek, jsou založeny na apelačním opravném systému, a jestliže jsou postoupeny exekučnímu soudu, lze hovořit i o devolutivním účinku námitek. Za jiný prostředek nápravy vadného rozhodnutí lze považovat námitky proti směnečnému (šekovému) platebnímu rozkazu, u kterých nelze vůbec hovořit o devolutivním účinku.

¹¹⁴ Proti zvolenému způsobu provedení exekuce se může povinný bránit návrhem na zastavení exekuce dle § 268 OSŘ, je-li důvod k zastavení exekuce.

Lhůta pro podání námitek je 8 dní a běží od doručení příkazu k úhradě nákladů exekuce oprávněnému a povinnému. Tato lhůta byla prodloužena novelou č. 347/2007 Sb., kterým se mění EŘ, z původních tří dnů. „Osmidenní lhůta pro podání námitek je lhůtou procesněprávní. Aby byla zachována, je třeba, aby osoba podala námitky ve stanovené lhůtě buď přímo exekutorovi, nebo aby je předala orgánu, který má povinnost je doručit na adresu exekutorského úřadu.“¹¹⁵ Námitky se adresují exekutorovi. Nebudou-li do stanovené lhůty námitky exekutorovi doručeny, uplyne účastníku řízení lhůta pro jejich uplatnění.

Obsahové náležitosti námitek nejsou výslovně v EŘ stanoveny, proto se použije dle § 52 EŘ podpůrná úprava OSŘ. Námitky musí obsahovat tzv. obecné náležitosti stanovené v § 42 odst. 4 OSŘ. Mezi tyto patří označení soudu, kterému jsou námitky adresovány; označení osoby, která námitky podává; které věci se námitky týkají a čeho se osoba podáním námitek dožaduje; podpis a datum. „Námitky musí obsahovat i důvod, proč osoba podávající námitky nesouhlasí s doručeným příkazem k úhradě nákladů exekuce.“¹¹⁶ Nejčastějším důvodem k podání námitek je popření výše nákladů exekuce povinným. Jestliže podané námitky neobsahují některou ze stanovených náležitostí, vyzve exekutor nebo exekuční soud osobu uplatňující námitky k doplnění náležitostí nebo odstranění jiných vad podání. Jestliže vady námitek nejsou odstraněny, exekutor postoupí námitky příslušnému soudu, který námitky odmítne.

Aktivní legitimace k podání námitek svědčí povinnému i oprávněnému, jsou-li postihovány věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící do společného jmění povinného a jeho manžela, je oprávněn k podání námitek také manžel povinného. Námitky může podat i exekutor, kterému zaniklo pověření k provedení exekuce, popřípadě jeho dědic, co do stanovení nákladů na exekuci, které exekutor, jehož pověření k provedení exekuce zaniklo, vynaložil.

Podané námitky nejdříve posuzuje exekutor. Ten je povinen posoudit důvodnost podaných námitek. Může je posoudit jako důvodné, tehdy sám vydá nový příkaz k úhradě nákladů exekuce. Jestliže shledá námitky v celém rozsahu nedůvodnými, je povinen je dle § 88 odst. 3 EŘ postoupit exekučnímu soudu, který o námitkách rozhodne do 15 dnů. Lhůtu pro postoupení stanovil zákonodárce neurčitě, avšak k dosažení rychlého rozhodování soudu, a to bez zbytečného odkladu. Domnívám se, že není zvolen zcela vhodný způsob posuzovat námitky v první fázi exekutorem. V takovém případě dochází k situaci, kdy exekutor

---

¹¹⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 28.05.2009, sp. zn. III. ÚS 2516/07.

¹¹⁶ KASÍKOVÁ, Martina. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 304.

přezkoumává své vlastní rozhodnutí a lze říci, že jen v ojedinělých případech dojde k závěru, že příkaz k úhradě nákladů exekuce, který vydal, nebyl správný a vyčíslení výše nákladů exekuce není v souladu se zákonem. Myslím si, že tímto postupem dochází pouze k prodlužování rozhodování o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, kdy většina podaných námitek nakonec bude v konečném důsledku rozhodována exekučním soudem.

Jestliže exekutor neshledá důvodnost podaných námitek, postoupí je exekučnímu soudu. Spolu s námitkami zašle exekučnímu soudu doklady, jimiž může exekuční soud posoudit včasnost podaných námitek a doklady prokazující výši jednotlivých složek nákladů na provedení exekuce. Dále může exekutor zaslat exekučnímu soudu i své vyjádření, proč námitkám nevyhověl. Toto případné stanovisko je povinen zaslat i tomu, kdo námitky podal, přičemž tento je oprávněn se ke stanovisku exekutora vyjádřit.

Exekuční soud má patnáctidenní lhůtu pro rozhodnutí o námitkách. V této lhůtě posoudí věcnou správnost napadeného příkazu k úhradě nákladů exekuce a včasnost podaných námitek. Shledá-li, že námitky byly podány opožděně, usnesením je odmítne. Proti takovému rozhodnutí je přípustné odvolání.¹¹⁷ Jestliže dojde k závěru, že příkaz je věcně správný, exekuční soud námitky zamítne. V opačném případě může námitkám vyhovět a napadený příkaz změnit nebo zrušit.¹¹⁸ Při zrušení příkazu vydá exekutor nový příkaz, který přejímá právní názor exekučního soudu, který rozhodl o zrušení předchozího příkazu k úhradě nákladů exekuce. V novém příkazu rozhodne i o nákladech námitkového řízení. Jestliže exekuční soud námitky zamítne nebo změní příkaz k úhradě nákladů exekuce, rozhodne i o nákladech námitkového řízení, které účastníkům a exekutorovi vzniknou.

Rozhodnutí doručí exekuční soud oprávněnému, povinnému a exekutorovi. Jestliže se řízení dotýká i jiných osob, doručí rozhodnutí i těmto osobám. Takovou osobou je manžel povinného, jsou-li postihovány věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty náležející do společného jmění povinného a jeho manžela. Dále pak exekutor, jehož pověření k provedení exekuce zaniklo, jestliže se jedná o náklady na exekuci, které tento exekutor vynaložil. EŘ v § 88 odst. 4 stanoví, že proti rozhodnutí exekučního soudu o uplatněných námitkách není přípustný opravný prostředek. Jak již bylo uvedeno výše, připouští se odvolání proti rozhodnutí soudu o námitkách, kterým tyto námitky odmítnul. Vyjma tohoto není proti rozhodnutí o námitkách přípustné odvolání, dovolání, žaloba na obnovu řízení a žaloba pro zmatečnost. Rozhodnutí může být pouze zvráceno ústavní stížností.

---

¹¹⁷ Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 7 Co 2581/2006.

¹¹⁸ Exekuční soud ve větší míře námitky zamítne než jim vyhoví.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo podat přehledný výklad o jednotlivých způsobech ukončení exekuce, vymezit úpravu daných způsobů ukončení exekuce ve světle relevantních právních předpisů i judikatury soudů, poukázat na nedostatky, které v praxi činí problémy. U každého způsobu ukončení exekuce jsem se zabývala otázkou náhrady nákladů exekuce, a jak jsem zjistila, je tato oblast, zejména u zastavení exekuce, velmi problematičtá a diskutabilní.

Základní vědeckou metodu, kterou jsem v práci užíla, je metoda právní komparace, která se mi nabídla v důsledku přijetí tzv. listopadové novely EŘ, která v průběhu psaní práce nabyla účinnosti.

Práci jsem rozdělila do pěti oddílů. První oddíl věnuji exekučnímu řízení obecně, aby bylo zřejmé, do kterého stádia exekučního řízení konkrétní způsoby ukončení exekuce spadají, aby nebyla narušena koncepce práce. Další čtyři oddíly se zabývají konkrétními způsoby ukončení exekuce a náhradou nákladů exekuce: upuštění od provedení exekuce, zastavení exekuce, odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, úspěšné vynucení povinnosti.

Postup při upuštění od provedení exekuce byl až donedávna „téměř úplně“ ponechán na vůli exekutora, ten rozhodoval, jakým způsobem bude při upuštění od provedení exekuce vůči povinnému postupovat. Před tzv. listopadovou novelou EŘ nebylo upuštění od provedení exekuce upraveno ani v jednom paragrafu. Právní úprava byla obsažena v jednom odstavci a postup exekutora při upuštění byl shrnut do jediné věty. Upuštění si však svým významem vyžadovalo být rozebráno do větších podrobností. Současná právní úprava upřesnila postup exekutora a až praxe ukáže, zda je nastolený postup exekutora při upuštění od provedení exekuce dostačující. Již nyní se domnívám, že by bylo vhodné de lege ferenda, aby exekutor rozhodoval o upuštění od provedení exekuce usnesením.

Zastavení exekuce bylo také detailně podrobno tzv. listopadové novele EŘ. Snad nejvýznamnější novelizací je udělení oprávnění k zastavení exekuce exekutorovi, které bylo do účinnosti tzv. listopadové novely svěřeno výlučně soudu. Účelem je docílit rychlejšího a efektivnějšího zastavení exekuce a odlivu části agendy exekučních soudů na exekutory. Je jisté vidět snaha zákonodárce usnadnit činnost exekučních soudů a přenést „více“ práce na exekutory, kteří vykonávají exekuční činnost za úplatu. Nedostatek, který by v praxi mohl činit problémy, spatřuji ve stanovení lhůty 15 dnů pro podání návrhu na zastavení exekuce povinným a s ní spojenými problémy při jejím zmeškání.

Právní úprava odvolání proti usnesení o nařízení exekuce nebyla tzv. listopadovou novelou dotčena, nicméně bylo zavedeno, že manžel povinného se stává účastníkem exekučního řízení vydáním exekučního příkazu, což s odvoláním souvisí. Za této situace se může stát, že zmešká lhůtu k podání odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Proto se domnívám, že by bylo vhodnější vložit do EŘ ustanovení, podle kterého by se manžel povinného doručovalo usnesení o nařízení exekuce vždy a ve stejné fázi exekučního řízení jako povinnému, a manžel povinného by tudíž mohl podat v zákonné lhůtě odvolání proti usnesení o nařízení exekuce. Dále by mohl EŘ obsahovat přesnější vymezení skutečností rozhodných pro nařízení exekuce, které tvoří obsahovou náležitost odvolání.

Úspěšné vynucení povinnosti na povinném je hlavním cílem exekučního řízení. Dříve nebylo stanoveno, jakým způsobem exekutor po vymožení povinnosti rozhoduje o skončení exekuce a záleželo jen na něm, zda o skončení exekuce vyrozuměl účastníky exekučního řízení či nikoli. Tzv. listopadová novela zakotvila povinnost oznámit účastníkům skončení exekuce, avšak jen tehdy, jestliže o zaslání oznámení požádají. I když se oznámení o skončení exekuce účastníkům exekučního řízení nezasílá automaticky, ale jen na žádost, vidím v tom krok směřující k právní jistotě účastníků o skončení exekučního řízení.

Z počátku psaní práce jsem chtěla upustit od problematiky náhrady nákladů exekuce, avšak při studování literatury k diplomové práci jsem usoudila, že otázka náhrady nákladů exekuce je tak problematická, nejasná a nespočetně dotvářená judikaturou soudů, že se pro mě stala natolik zajímavou, že jsem jí nemohla ve své práci opomenout. V práci vytyčuji problémy, které náklady exekuce, zejména pak odměna exekutora, přinášejí, odkazují na judikaturu soudů, která nastínila základní pravidla při odměňování exekutora, která nejsou upravena v právních předpisech, a ohledně kterých se vyjádřil i NS ve svých stanoviscích.

Práce na dané téma je pro mě zajímavým přínosem do budoucna, ke kterému bych se později ráda vrátila, neboť určitě stojí za detailnější rozebrání, které jsem v důsledku rozsahu diplomové práce nemohla učinit.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

1. Monografie

GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce v současné právní praxi*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2002, 414 s.

GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitá plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2007, 603 s.

HLAVSA, Petr. *Exekuční řád: zákon č. 120/2001 Sb. (a zákon č. 119/2001 Sb.) s výkladem a prováděcími předpisy*. Praha: Linde - Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2001, 196 s.

HLAVSA, Petr. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb. s poznámkami a prováděcími předpisy*. 3. vydání. Praha: Linde, 2008, 271 s.

HLAVSA, Petr. *Občanský soudní řád, soudní řád správní a předpisy související s výkladem nových ustanovení*. 2. vydání. Praha: Linde Praha, a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2003, 581 s.

HLAVSA, STAVINHOVÁ. *Civilní proces a organizace soudnictví*. Brno: Masarykova univerzita v Brně a Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2003, 660 s.

KASÍKOVÁ, Martina a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: (exekuční řád): Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2007, 672 s.

KASÍKOVÁ, Martina a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a předpisy související: Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2005, 966 s.

KURKA, Vladimír. *Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce*. Praha: Aspi, 2005, 316 s.

MIKŠOVSKÝ, Petr. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti: Komentář*. 1. vydání. Praha: IFEC, 2001, 219 s.

NOVOTNÝ, Pavel. *Exekuční řád, praktická příručka pro věřitele*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2001, 158 s.

SCHELLOVÁ, Ilona a kol. *Exekuce v zrcadle právních předpisů I., Průběh exekučního řízení*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2007, 114 s.

SCHELLOVÁ, Ilona a kol. *Exekuce v zrcadle právních předpisů III., Soudní exekutoři a jejich exekuční činnosti*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2007, 93 s.

SCHELLOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. 1. vydání. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, 272 s.

TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2001, 660 s.

WINTEROVÁ, Alena a kol. *Civilní právo procesní*. 4. aktualizované vydání doplněné o předpisy evropského práva. Praha: Linde – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 2006, 729 s.

2. Články z časopisů

DVOŘÁK, Jan. Exekuční postih pohledávek, tvořících společné jmění manželů a nabytých manželem povinného po nabytí účinnosti novely OSŘ. Část II. Aspi – Původní nebo upravené texty pro Aspi, 2001.

GROSSOVÁ, Marie. Exekuce. *Právo a podnikání*, 1995, č. 2. s. 11.

CHALUPA, Luboš. Nakládání s majetkem ve výlučném vlastnictví manžela povinného. *Bulletin advokacie*, 2008, č. 12, s. 32.

JAROŠ, Petr. Polemika: Několik poznámek k úhradě nákladů exekuce při její bezvýslednosti. *Konkurzní noviny*, 2004, č. 12, s. 2.

KASÍKOVÁ, Martina. Exekuce u soudu prvního stupně. *Právní rádce*, 2003, č. 6, s. 14-19.

KOVÁŘOVÁ, Daniela. Společné jmění manželů a exekuce. *Právo a rodina*, 2007, č. 1, s. 1.

LUKEŠ, Ondřej. Přiměřenost exekuce nebo zánik vymahatelnosti práva?. *Právní rozhledy*, 2009, č. 15, s. 555-556.

MÁDR, Jaroslav. Náhrada nákladů exekuce při její bezvýslednosti. *Konkurzní noviny*, 2004, č. 11, s. 1.

PEJŠEK, Vít. Exekuce – nástroj vymáhání pohledávek. *Právní rádce*, 2003, č. 8, s. 10-13.

SCHELLEOVÁ, Ilona. Exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí – Exekuce prodejem nemovitostí. *Právní praxe v podnikání*, 1997, č. 5, s. 8.

SVOBODA, Karel. Jak donutit soud, aby dokončil neúplnou exekuci. *PrFo. – Právní fórum* (Aspi, a.s.), 2009, č. 1, s. 14.

VESELÝ, Jan. Aplikace exekučního řádu z pohledu soudního exekutora. *Právní rozhledy*, 2002, č. 5, s. 208-215.

VRCHA, Pavel. K rozhodování o nákladech exekuce při zastavení exekuce pro její bezvýslednost. *Soudní rozhledy*, 2005, roč. 11, č. 11, s. 411-412.

VYMAZAL, Lukáš. Rizika uspokojení zástavního věřitele v exekuci prodejem nemovitostí. *Právní rádce*, 2007, č. 10, s. 10-16.

3. Rozhodnutí a stanoviska

Nález Pléna Ústavního soudu ze dne 1.3.2007, sp. zn. Pl. ÚS 8/06

Stanovisko Pléna Ústavního soudu ze dne 12.9.2006, sp. zn. Pl. ÚS-st 23/06

Stanovisko Nejvyššího soudu přijaté dne 18.2.1981, sp. zn. Cpj 159/79

Stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 200/2005 přijaté dne 15.2.2006

Nález Ústavního soudu ze dne 17.02.2009, sp. zn. I. ÚS 684/07
Nález Ústavního soudu ze dne 13.12.2005, sp. zn. I. ÚS 406/05
Nález Ústavního soudu ze dne 31.08.2005, sp. zn. II. ÚS 336/05
Nález Ústavního soudu ze dne 11.06.2009, sp. zn. II. ÚS 233/09
Nález Ústavního soudu ze dne 28.05.2009, sp. zn. III. ÚS 2516/07
Nález Ústavního soudu ze dne 17.10.2007, sp. zn. III. ÚS 2357/07
Nález Ústavního soudu ze dne 10.03.2009, sp. zn. III. ÚS 455/08
Nález Ústavního soudu ze dne 02.11.2004, sp. zn. IV. ÚS 630/ 03
Nález Ústavního soudu ze dne 15.06.2009, sp. zn. IV. ÚS 2672/08
Nález Ústavního soudu ze dne 18.06.2009, sp. zn. IV. ÚS 395/07
Nález Ústavního soudu ze dne 15.01.2008, sp. zn. IV. ÚS 1903/07
Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22.12.2003, sp. zn. 19 Co 559/2003
Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25.6.2004, sp. zn. 9 Co 179/2004
Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 7 Co 2581/2006
Rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28.7.2004, sp. zn. 10 Co 606/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.6.2005, sp. zn. 20 Cdo 1642/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.12.2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.5.2006, sp. zn. 20 Cdo 2347/2005
Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 28.2.2006, sp. zn. 14 Co 86/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.3.2008, sp. zn. 20 Cdo 3552/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2008, sp. zn. 20 Cdo 2957/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.3.2007, sp. zn. 20 Cdo 779/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11.6.2007, sp. zn. 20 Cdo 1374/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19.12.2007, sp. zn. 20 Cdo 2759/2006
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.6.2009, sp. zn. 20 Cdo 3296/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.7.2008, sp. zn. 20 Cdo 153/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.6.2009, sp. zn. 20 Cdo 2562/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2009, sp. zn. 20 Cdo 2224/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.5.2009, sp. zn. 20 Cdo 2400/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 688/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18.12.2008, sp. zn. 20 Cdo 3328/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 1710/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 5369/2007
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22.10. 2009, sp. zn. 20 Cdo 2608/2007

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.10.2008, sp. zn. 20 Cdo 2571/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4.12.2008, sp. zn. 20 Cdo 4243/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.5.2009, sp. zn. 20 Cdo 609/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 1735/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.9.2008, sp. zn. 20 Cdo 406/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25.2.2009, sp. zn. 20 Cdo 495/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21.4.2009, sp. zn. 20 Cdo 224/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28.5.2008, sp. zn. 20 Cdo 1735/2008
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23.7.2009, sp. zn. 20 Cdo 559/2009

4. Právní předpisy

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 286/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se mění řada dalších zákonů

Zákon č. 347/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se mění řada dalších zákonů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 329/2008 Sb., o centrální evidenci exekucí, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 485/2000 Sb., o výši odměny správců podniku, způsobu jejího určení a určení náhrady jejich hotových výdajů, ve znění pozdějších předpisů

5. Internetové a jiné zdroje

MÁDR, J. *Ke stanovisku Nejvyššího soudu k výkladu exekučního řádu* [online]. iPravnik.cz, [cit. 16. 11. 2006]. Dostupné na:

<http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/civilni-proces/art_4982/ke-stanovisku-nejvyssiho-soudu-k-vykladu-exekucniho-radu.aspx>.

Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění EŘ ze dne 17.4.2009, PSP, tisk 804/0.
ASPI [databáze].